http://www.dhammadownload.com

ပညာအလင်းပြ

ဗုဒ္ဓါဘိသေကမင်္ဂလာ

ဘုရားအနေကဇာတင်

ရှင်

ရွှေတောင်မြို့.

ကျီးသဲလေးထပ် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ပကိဏ္ဏက နမက္ကာရ

ခေါ်

အဓိဋ္ဌေယျဘုရားရှိခိုးကြိုး

(ခက်ဆစ် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်ပါသည်)

ပညာအလင်းပြ

http://www.dhammadownload.com

ကျမ်းဦးပဏာမ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

(ပါဠိနိသယ)

အရဟတော – ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ – တရား၌သိုး၍ကိုမဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော

တဿ ဘဂဝတော – ထိုဘုန်းတော်ခြောက်ပါး သခင်ဘုရား၌အား

နမော – ရိုခိုးပါ၏

(မြန်မာပြန်)

ဘုန်းတော်ခြောက်ပါး ရှိတော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော တရားအားလုံးကို မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား ရိုခိုးပါ၏။

http://www.dhammadownload.com

၂၁၄၄

သဗ္ဗဒါန် ဓမ္မဒါန် ဇိနာတိ

အလျှုတကာတွင် တရားအလှူသည်

အမြတ်ဆုံး

.....

.....

..... သို့

.....

.....

.....ပ

နိဗ္ဗာန ဝမ္မ လက်ဆောင်မှန်

ပညာအလင်းပြ

http://www.dhammadownload.com

ဗုဒ္ဓသာသနံစိရံတိဋ္ဌတု

ဗုဒ္ဓသာသနံ~မြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၏ပရိယတ္တိသာသနာတော်၊ ပဋိပတ္တိသာသနာတော်၊ ပဋိဝေဓသာသနာတော် ဟူဆိုအပ်မြဲသော သာသနာတော်မြတ် သုံးရပ်သည်၊ စိရံ~အနှစ်မြား:မြောင်းကာလ ကြာလေအောင်၊ တိဋ္ဌတု~ အရှည်ခံ၍ တည်တံ့တော်မူပါစေသတည်း။

❖❖❖❖❖❖❖❖❖

မှတ်ချက်

ဗုဒ္ဓသာသနံစိရံတိဋ္ဌတုဟူသော ပါဠိကိုရွတ်ဖတ်ရာတွင် အသံထွက်မမှား:စေရန် သတိပြုစေလိုပါသည်။

ဥပမာ~စိရံကို အမျာ:အား:ဖြင့် စိရံဟု အသံထွက်နေတတ်ပါသည်၊ စိ~ကိုစီ~ဟု အသံမထွက်ရန်နှင့် ရံကို ယံဟု အသံမထွက်စေဘဲ အင်္ဂလိပ်အက္ခရာ (R) သံ လျှာလိပ်သံဖြင့် (ရံ) ဟု ပီသစွာ ရွတ်စေလိုပါသည်။

တိဋ္ဌတုကိုလည်း အသံထွက်လျှင် (တိတ်ထတု) ဟု အသံထွက်စေရပါမည်။ (တိထတု) ဟုမဆိုရပါ၊ ထို့ကြောင့် (ဗုဒ္ဓသာသနံစိရံတိတ်ထတု) ဟု အသံထွက်၍ ရွတ်ဖတ်ကြစေလိုပါကြောင်း။

http://www.dhammadownload.com

ပညာအလင်းပြ

ဗုဒ္ဓါဘိသေကမင်္ဂလာ ၄

ဘုရားအနေနကဇာတင

(၄၄)

ရွှေတောင်မြို့.

ကျိုးသဲလေးထပ် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ပကိဏ္ဏက နမက္ကာရ

(၈၀)

အဓိဋ္ဌေယျဘုရားရှိခိုးကြိုး

(ခက်ဆစ် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်ပါသည်)

http://www.dhammadownload.com

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ဘာသာရေးဆိုင်ရာစာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် ၆၃/၉၇(၁၂)

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် ၅၀/၉၇(၁၂)

၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ၊

အကြိမ်	ဒုတိယအကြိမ်
အုပ်ရေ	၁၀၀၀
တန်ဖိုး	~~၃၀~~/- ၅၀/.
မျက်နှာဖုံးရိုက်	အေးဝင်းရွှေ (၀၄၉၁၂)
အတွင်းပုံနှိပ်	အေးဝင်းရွှေ (၀၄၉၁၂) ၂၀၆၊ ၃၁လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
စာအုပ်ချုပ်	ဦးတင်အေး (စာအုပ်ချုပ်လုပ်ငန်း)
ထုတ်ဝေသူ	ဦးမြသန်း (၀၁၀၅၀) အသိုင်းအဝိုင်းစာပေ ၉၆စုံရပ်၊ ကမ္ဘာအေး၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖြန့်ချိရေး	ပညာအလင်းပြစာပေ အမှတ် (၁၃၀)၊ ဗိုလ်ချုပ်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုံး- ၂၉၀၉၂၇

http://www.dhammadownload.com

ဖြန့်ချိသူ၏ အမှာစကား

လွန်ခဲ့သော (၈) နှစ် [၁၉၈၇] ခုနှစ်က ပညာအလင်းပြ စာပေမှ ကျိုးသဲလေးထပ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အစိန္တေယျဘုရားရှိခိုးကြီးနှင့် လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မဟာသရဏာဂုံဆောက်ကြီးပါဠိနိဿယ ၂ စောင်တွဲကို ထုတ်ဝေဖြန့်ချိခဲ့ရာ ရဟန်းရှင်လူ သူတော်စင်များ လက်ကိုင်ထား၍ နှစ်ခြိုက်အမြဲ သုံးစွဲခဲ့ကြကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ထိုကျမ်းနှစ်စောင်တွဲကို ထပ်မံရိုက်နှိပ်ရန် စီစဉ်ရာ၌ ဓမ္မမိတ်ဆွေများ အကြံပေးချက်အရ ကျိုးသဲလေးထပ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အစိန္တေယျ ဘုရားရှိခိုးကြီးကို ဘုရားအနေကဇာတင် ပါဠိနိဿယနှင့်တွဲ၍ သီးခြားကျမ်းတစ်စောင်စီစဉ်ကာ –

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မဟာသရဏာဂုံဆောက်ကြီးကို သီးခြားကျမ်းတစ်စောင်စီစဉ်၍ –

ရှေးယခင်က နှစ်စောင်တွဲကို ယခု ကျမ်းနှစ်ကျမ်းအဖြစ် တစ်ကျမ်းစီ စီစဉ်ထုတ်ဝေ ဖြန့်ချိလိုက်ရပါကြောင်း တင်ပြအစီရင်ခံအပ်ပါသည်။

ပညာအလင်းပြစာပေ

http://www.dhammadownload.com

ဗုဒ္ဓဘာသာကိုင်း လက်စွဲပြုသင့်သော
ဝိပဿနာကျမ်းများ

✣ ပန်းဝေါင်းအရှင်ဇာဂရ ၏
ဝိပဿနာဟောနည်း ကျင့်နည်း နိဿယညွှန်းချက်း ၁၇၅။
✣ လယ်တီနှင့် အနာဂါမ်ဆရာသက်ကြီးတို့၏မူ
(ဒိဋ္ဌမမ္မဝိပဿနာ ညာဏဒဿနကျမ်းခေါ်
အာနာပါနသိမ္ဘုဖြင့် ဝိပဿနာရှုပွားနည်း) ၈၀။
✣ ဆရာကြီး ဦးပဂ္ဂိုဠ်၏
ဂမ္ဘီရဝိပဿနာ ပ- ဒု- တ (၃) တွဲ နှစ်အုပ်ပေါင်း ၁၅၀။
✣ တိုးတက်ရေးဦးသန်းဖေ၏
အပါယ်လွတ်ကြောင်း သေနည်းကောင်း ၅၅။
✣ နိဗ္ဗာနဓါတုခေါ် ဓါတ်(၁၈)ပါးကို ခွဲခြမ်းပြသော
ကြွန်ဖြူ-၆-ပါး စောင့်စည်းခက်ခဲ ဝိပဿနာကျင့်နည်းလမ်း ၁၅။
✣ မန္တလေးမဟာဗေါဓိကမ္မဋ္ဌာန်းတိုက်မောင်လှပေါ်၏
စက္ကန့်သုံးရာဘာဝနာ (၅) မိနစ် တရားရှုမှတ်နည်း ၁၅။

ရန်ကုန်-မန္တလေးနှင့် မြို့တိုင်း ဆိုင်တိုင်းမှာရနိုင်ပါပြီ။

ပညာအလင်းပြစာအုပ်ဆိုင်

ဗိုလ်ချုပ်လမ်းနှင့် (၄၈)လမ်းထိပ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ ဖုန်း ၉၂၄၄၉၂။

http://www.dhammadownload.com

ဘုရားအနေကဇာတင်မည့်
ဘုရားဒါယကာ ဘုရားဒါယိကာမများ
သိမှတ်ဖွယ် ဗဟုသုတ

၁။ ဘုရားအလောင်းတော်သည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို နံနက်အာရုဏ်တက်ချိန်တွင် ဂျုံရိုး၍ ဘုရားဖြစ်တော်မူသောကြောင့် နံနက်အာရုဏ်တက်ချိန်တွင် အနေကဇာတင်ပေးပါရန် အနည်းဆုံး သံဃာတော် (၅) ပါးအား မိမိပူဇော်လိုသောရက်ကို ရက်သတ္တတစ်ပတ်ခန့် ကြိုတင်၍ ပင့်ဖိတ်ထားရပါမည်။

၂။ မိမိတို့ အနေကဇာတင်မည့် ဆင်းတုရုပ်ပွားတော်အား ပထမနေ့ တစ်ရက်ကြိုတင်၍ စင်ကြယ်သန့်ရှင်းသော ရေစင်ရေအေးဖြင့် ရေသပ္ပာယ်ထားရပါမည်။

၃။ ဆင်းတုရုပ်ပွားတော်ရှေ့တွင် သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ ကြည်ညိုဖွယ်ရာဖြစ်စေသော ပန်း, ရေချမ်း, ဆီမီး, သစ်သီး, အမွှေးနံ့သာတိုင်များကို ပူဇော်ထားရပါမည်။

http://www.dhammadownload.com

၄။ အနေကဇာတင်မည့် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွား:ဆင်:တုတော်အား ပူဇော်ရန် သပြေပန်:နှင့် ထီး, တံခွန်, ကြက်လျှာ, အစုံ ၅ စုံ အဆင်သင့် စီမံပြုလုပ်ထား:ရပါမည်။ သံဃာတော်များ: ကြွလာသောအခါ လက်ဆဲသို့ ကပ်လှူထည့်ပေး:ရပါမည်။

၅။ သံဃာတော်များ:ရှေ့.တွင် ဆန်,ပန်း:,ပေါက်ပေါက် တာစ်ပုဂံနှင့် အမွေး:အကြိုင်နံ့သာရည် တစ်ဖန်ခွက် ချေး:ထား:ရပါမည်။ သံဃာတော်များ:က အနေကဇာ တင်ရာတွင် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွား:တော်အား ကြဲမြောက်ပက်ဖျန်း: ၍ ပူဇော်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

၆။ သံဃာတော်များ:က ရှေး:ထုံး:အစဉ်အလာနှင့်အညီ ဗုဒ္ဓါဘိဆေက မင်္ဂလာအနေကဇာတင်ပြီး:လျှင် ဘုရား: ဒါယကာ ဘုရား:ဒါယိကာမ မိသား:စုနှင့် သပ္ပုရိသ နွယ်ဝင် သူတော်စင်များ:က သာဓု (၃) ကြိမ် ခေါ်ဆို ကန်တော့်ကြရပါမည်။

၇။ သာဓု (၃) ကြိမ် ခေါ်ဆိုပြီး: သံဃာတော်အရှင်မြတ် များ:အား အာရုဏ်ဆွမ်း:မြတ် ဆက်ကပ်၍ ဆွမ်း:ဘဉ်း: ပေး:ပြီး:ပါက တတ်စွမ်း:သမျှသော ဒါတဗ္ဗ ဝတ္ထု ပစ္စုပ္ပန်ဥစ္စာကို လှူဒါန်း:ပြီး: ရေစက်သွန်း:ချ အမျှပေး: ဝေကြရပါမည်။

http://www.dhammadownload.com

၈။ တစ်ခါတစ်ရံ သံဃာတော်များ မအေားမလပ်သည်နှင့် ကြိုကြိုက်၍ (၅) ပါးပြည့်အောင် မကြွနိုင်ပါက (၄) ပါး (၃) ပါး (၂) ပါး (၂) ပါး စသည် အဆင်ပြေသလို အနေကစောတင်နိုင်ပါသည်။ သံဃာရတနာသည် ပဋ္ဌဝဂ္ဂို (၅) ဦးမှ စတင်ဖြစ်ပေါ်လာသောကြောင့် (၅) ပါး အရေအတွက်ကို အနည်းဆုံးထား၍ ပင့်လေ့ပင့်ထ ရှိခဲ့ကြပါသည်။

၉။ သံဃာတော်များ ရွတ်ဆိုပူဇော်သော အနေကစောတင် ဂါထာများကို လူပုဂ္ဂိုလ်များ ကျက်မှတ်၍ ဘုရားရှိခိုးရာတွင် ထည့်သွင်းရွတ်ဆို ပူဇော်နိုင်ပါသည်။ အနေကစောတင်ခြင်းတည်းဟူသော ဗုဒ္ဓါဘိသေက မင်္ဂလာအခမ်းအနားကိုမူ ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမ ဩဝါဒ အတိုင်း ၂၂၇ သွယ်သော ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်တော်များနှင့်အညီ ကျင့်ကြံနေထိုင်သော သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းသံဃာတော် အရှင်မြတ်များကသာ ဘုရား အနေကစောဟင် ပါဠိဂါထာတော်များကို ရွတ်ဆို၍ ဗုဒ္ဓါဘိဌေက မင်္ဂလာအနေကစောတင်ထိုက်ပါသည်။ (လူပုဂ္ဂိုလ်များက အနကစောမတင်သင့်ပါ။)

၁၀။ အနေကစောတင်ပူဇော်မှုကို ရုပ်ပွားဆင်းတုတော် အသစ်ကိုသာ တင်ရသည်မဟုတ်၊ မူလကိုးကွယ်

http://www.dhammadownload.com

ထာ:ရှိပြီ:ရပ်ဟာ:ဆင်:တုတော် အဟောင်:ကိုလည်:
အခါအခွင့်သင့်တိုင်: အနေက်ဇာတင်နိုင်သည်။
အကြိမ်များ:စွာ တင်နိုင်လေ ကုသိုလ်များ:များ:ရလေ
ဖြစ်သည်။

၁၁။ အနေကဇာတင်ချိန်ကို ဘုရား:ဖြစ်တော်မူရာ အာရုံ
တက်ချိန်ဟု ရှေ့က ပြဆိုခဲ့သော်လည်း မြို့.ရွာနှင့်
ချီ၍ တည်ထား:ကြသော ဘုဏ်တော်မြင့်မား:လှသည့်
မြေပေါက် စေတီတော်ကြီး:များ အနေကဇာတင်ရာ
ဌာန မူ ပြည်သူပြည်သား: ဒါယကာအများ: ပူဇော်ကြ
သောအချိန်ကို သတ်မှတ်၍ နေ့.ညမရွေး: အနေကဇာ
တင်နိုင်သည်၊ ပူဇော်နိုင်သည်။

ပညာအလင်းပြ

အသံထွက် ပရိတ်ကြီး ၁၁ သုတ်

ပရိတ်တော်ဖြစ်စဉ် ဝတ္ထု (၁၁) ပုဒ်လုံး မြန်မာပြန်နှင့်
ရွတ်ဖတ်ရခြင်း အကျိုးတရား များ

နောက်ဆက်တွဲ သံဝေဂဓမ္မလက်ဝါများနှင့် အစုံလင်ဆုံး

ရိုးရိုးဖုံး ၃၀/- (ရပါပြီ) ဖလင်ဖုံးနှင့် ၃၅/-

http://www.dhammadownload.com

အနေကစောတင် ဂါထာတော်ပါဠိတော်

၁။ ကနေက စာတိ သံသာရံ၊
သန္ဓာပိဿံ အနိဗ္ဗိသံ၊
ဂဟကာရံ ဂဆေဿန္တော၊
ဒုက္ခာ စာတိ ပုနပ္ပုနံ။။

၂။ ဂဟကာရက ဒိဋ္ဌောသိ၊
ပုန ဂေဟံ နံ ကာဟသိ၊
သဗ္ဗာ ဆာ ဖာသုကာ ဘဂ္ဂါ၊
ဂဟကူဋံ ဝိသင်္ခံတံ၊
ဝိသင်္ခါရံဂတံ စိတ္တံ၊
တဏှာနံ ခယမဇ္ဈဂါ။။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အနုလုံပါဠိတော်

၃။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ၊ သဠာယတန ပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန ပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာ မရဏာ သောကပရိဒေဝ ဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။။

http://www.dhammadownload.com

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပဋိလုံပါဠိတော်

၄။ အဝိဇ္ဇာယ တွေဝအသေသဝိရာဂနိရောဓာ သင်္ခါရ
နိရောဓော၊ သင်္ခါရနိရောဓာ ဝိညာဏ နိရောဓော၊
ဝိညာဏ နိရောဓာ နာမရူပ နိရောဓော၊ နာပရူပ
နိရောဓာ သဠာယတန နိရောဓော၊ သဠာယတန
နိရောဓာ ဖဿ နိရောဓော၊ ဖဿ နိရောဓာ ဝေဒနာ
နိရောဓော၊ ဝေဒနာနိရောဓာ တဏှာ နိရောဓော၊
တဏှာ နိရောဓာ ဥပဒါနနိရောဓော။ ဥပဒါန နိရောဓာ
ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝနိရောဓာ ဇာတိနိရောဓော။
ဇာတိနိရောဓာ ဇရာမရဏ သောကပရိဒေဝ
ဒုက္ခဒေါမနဿု ပါယာသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ဧဝမေတဿ
ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ။

ပဋ္ဌာန်း ၂၄ ပစ္စည်းပါဠိတော်

၅။ ဟေတုပစ္စယော၊ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ အဓိပတိ
ပစ္စယော၊ အနန္တရပစ္စယော၊ သမနန္တရပစ္စယော၊
သဟဇာတပစ္စယော၊ အညမညပစ္စယော၊ နိဿယ
ပစ္စယော၊ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ ပုရေဇာတပစ္စယော၊
ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော၊ အာသေဝနပစ္စယော၊ ကမ္မ
ပစ္စယော၊ ဝိပါကပစ္စယော၊ အာဟာရပစ္စယော၊ ဣန္ဒြိယ
ပစ္စယော၊ ဈာနပစ္စယော၊ မဂ္ဂပစ္စယော၊ သမ္ပယုတ္တ

http://www.dhammadownload.com

ပစ္ခယော၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္ခယော၊ အတ္ထိပစ္ခယော၊ နတ္ထိ
ပစ္ခယော၊ ဝိဂတပစ္ခယော၊ အဝိဂတပစ္ခယောတိ။

ဥဒ္ဒာန်းကျူးဂါထာ ပါဠိတော်

၆။ ယဒါ ဟဎေ ပါတု ဘဝန္တိ ဓမ္မာ၊
အာတာပိနော စျာယတော ဗြဟ္မဏဿ။
အထဿ ကင်္ခါ ဝပယန္တိ သဗ္ဗာ၊
ယဎော ပဇာနာတိ သဟေတု ဓမ္မံ။

၇။ ယဒါဟဎေ ပါတု ဘဝန္တိ ဓမ္မာ၊
အာတာပိနော စျာယတော ဗြဟ္မဏဿ။
အထဿ ကင်္ခါ ဝပယန္တိ သဗ္ဗာ၊
ယဎော ခယံ ပစ္ခယာနံ အဎေဒိ။

၈။ ယဒါဟဎေ ပါဋ္ဌ ဘဝန္တိ ဓမ္မာ၊
အာတာပိနော စျာယတော ဗြဟ္မဏဿ။
ဝိဓူပယံ တိဋ္ဌတိ မာရသေနံ၊
သူရိယော၀ ဩဘာသယ မန္တလိက္ခံ။

* * *

http://www.dhammadownload.com

ဗုဒ္ဓါဘိသေကဂါထာ ပါဠိတော်

၉။ ဧယန္တော ဗောဓိယာ မူလေ၊
သက္ကာနံ နန္ဒိဝဍ္ဎနော၊
ဇဝမေဝ ဧယော ဟောတု၊
ဧယသု ဧယမင်္ဂလေ။။

၁၀။ အပရာဇိတ ပလ္လင်္ကေ၊
သီသေပထဝီ ဝိပုက္ကလေ၊
အဘိသေကေ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ၊
အဂ္ဂပ္ပတ္တော ပမောဒတိ။။ ။

ပညာအလင်းပြု

ဘေးဥပါဒ်ရန်စွယ် အသွယ်သွယ်မှ
တကယ်လွတ်ကင်းစေသော

ဥပဂုတ္တသန္တိနှင့် ရတနာရွှေထီး

အန္တရာယ်ကင်း အထူးပရိတ်တော်ကြီး
(၂) စောင်တွဲ

စက္ကူချော ပလပ်စတစ်ဖုံးနှင့် ထုတ်ပါပြီ ၁၀၀/-

http://www.dhammadownload.com

အနေကစာတင်ကါထာတော်နိသယ

၁။ ဂဟကာရ-အတ္တဘောတည်းဟူသော ခန္ဓာအိမ်ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ခါခါမလပ် ပြုလုပ်တတ်သော ဟယ်-တဏှာယောက်ျား လက်သမား။။ ဂဝေသန္တော-ပညာစက္ခု ဉာဏ်မျက်ရွှဖြင့် စေ့ငု သေချာ ရှာဖွေသောငါသည်။။ အနိဗ္ဗိသံ အဝိန္ဒန္တော-သင့်ကို မြင်နိုင်ဉာဏ်မဏ္ဍိုင်ကို လက်ဝယ်ပိုင်ပိုင် မရနိုင်သေးသည်ဖြစ်၍။။ အနေက ဇာတိ သံသာရံ-အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ခန္ဓာဇာတ်တို့ ဖြစ်လတ်မှန်စွာ သံသရာသို့။။ သန္ဓာဝိဿံ သံသရိံ-ဘဝထိုက် အလိလိသို့ ကျင်လည်များပြား ပြေးသွားရလွယ်လေပြီ။။ ပုနပ္ပုနံ-ထပ်မံမစဲ အဖန်တလဲလဲ။။ ဇာတိ-စွဲကပ်မသွေ ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်းသည်။။ ဒုက္ခာ-မုချမသွေ ဆင်းရဲလှပေ၏။။

၂။ ဂဟကာရ - အတ္တဘောတည်းဟူသော ခန္ဓာအိမ်ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ခါခါမလပ် ပြုလုပ်တတ်သော ဟယ်-တဏှာယောက်ျား လက်သမား။။ တံ-တဏှာယောက်ျား:

http://www.dhammadownload.com

သင်လက်သမား:ကို။ ဒိဋ္ဌော-ပညာစက္ခု သဗ္ဗညုဖြင့် ယခုထင်ထင် ငါမြင်အပ်သည်။ အသိ-ဖြစ်လေပြီ။ ပုန-တစ်ဖန်။ ဂေဟံ-အတ္တဘောတည်:ဟူသောခန္ဓာ အိမ်ကို။ နံ ကာဟသိ-သင်ပြုခွင့် မရှိတော့ပြီ။ ထော-တဏှာယောကျ်ား:သင်လက်သမား:၏။ ။ဖာသုကာ-အတ္တဘောတည်:ဟူသော ခန္ဓာအိမ်၏ ကိလေသာတည်:ဟူသော ထုပ်, လျောက်, အခြင်တို့ကို။ ဘဂ္ဂါ-ရစရာဟူ မြ။မျှမရှိစိစိညက်ကြေ ငါချိုး:ဖျက်အပ်လေပြီ။ ဂဟကူဋံ-အတ္တဘောတည်:ဟူသော ခန္ဓာအိမ်၏ အဝိဇ္ဇာတည်:ဟူသော စုလစ်မွမ်:ခြုံနှံ အထွတ်မှန်ကင်:ကို။ ဝိသင်္ခံတ်-ထူး:စွာခွဲနှက် မှုန့်ကြေညက်အောင် ငါဖျက်ဆီး:အပ်လေပြီ။ (မမ - ဟောဓိမဏ္ဍိုင် ခန်း:ဝါပိုင်ငြား ငါဘုရား:၏။ ။ ထည့်။) စိတ္တံ-ဒသကိလေ ကင်:ပေချေး:ညှော် မြတ်စိတ်တော်သည်။ ဝိသင်္ခါရဂတံ-ကံ, စိတ်, ဥ, ဟာ လေး:ဖြာကြောင်:ရင်း ပြုပြင်ခြင်:ကင်:သော နိဗ္ဗာန်သို့ အာရုံပြုသော အား:ဖြင့် ဆိုက်ရောက်ပေပြီ။ တဏှာနံ-တဏှာတို့၏။ ။ ခယံ-ကုန်ရာကုန်ကြောင်:ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်မှန် ဟောဓိဉာဏ်ကို။ အဇ္ဈဂါ-ထင်ထင်မျက်မှောက် ခရီး:ပေါက်၍ ငါရောက်အပ်ပေပြီ။

http://www.dhammadownload.com

ပဒိစ္စသမုပ္ပါဒ်အနုလုံဂါထာတော်နိဿယ

၃။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ-အဝိဇ္ဇာဟူသော မောဟကြောင့်။ သခါရာ-ကုသိုလ် အကုသိုလ် သင်္ခါရတရားတို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။ သင်္ခါရ ပစ္စယာ- သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝိညာဏံ-ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ် ပဝတ္တိဝိညာဏ်သည်။ သမ္ဘဝန္တိ-ဖြစ်၏။ ဝိညာဏ ပစ္စယာ - ဝိညာဏ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ နာမရူပံ-နာမ်ရုပ်သည်။ သမ္ဘဝန္တိ-ဖြစ်၏။ နာမရူပ ပစ္စယာ - နာမ်ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သဠာယတနံ-သဠာယတနသည်။ သမ္ဘဝန္တိ-ဖြစ်၏။ သဠာယတနပစ္စယာ-သဠာယတနဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဖဿော-တွေ့ထိမှု ဖဿသည်။ သမ္ဘဝန္တိ ဖြစ်၏။ ဖဿပစ္စယာ-ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာ-ခံစားမှုဝေဒနာသည်။ သမ္ဘဝန္တိ-ဖြစ်၏။ ဝေဒနာပစ္စယာ-ဝေဒနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တဏှာ-နှစ်သက်မှုတဏှာသည်။ သမ္ဘဝန္တိ-ဖြစ်၏။ တဏှာပစ္စယာ-တဏှာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပါဒါနံ-စွဲလမ်းမှု ဥပါဒါန်သည်။ သမ္ဘဝန္တိ-ဖြစ်၏။ ဥပါဒါနပစ္စယာ-ဥပါဒါန်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဘဝေါ-ကမ္မဘဝ ဥပပတ္တိဘဝသည်။

http://www.dhammadownload.com

သမ္ဘဝန္တိ- ဖြစ်၏။ ဘဝပစ္စယာ-ကမ္မဘဝဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇာတိ-ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသည်။ သမ္ဘဝန္တိ-ဖြစ်၏။ ဇာတိပစ္စယာ-ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏာ သောကပရိဒေဝ ဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ - အိုခြင်း, သေခြင်း, ပူဆွေးခြင်း, ငိုကြွေးခြင်း, ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း, စိတ်ဆင်းရဲခြင်း, ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ-ဖြစ်ကြရကုန်၏။ ဇဝံ-ဤသို့။ ကေဝလဿ- အလုံးစုံသော။ ဇတဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ-ဤဒုက္ခအစုဏ်။ သမုဒယော-ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပဋိလုံဂါထာတော်နိဿယ

၄။ အဝိဇ္ဇာယ ဇော်ဝ-အဝိဇ္ဇာ၏သာလျှင်၊ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ - "ဝိရာဂ" မည်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာဖြင့် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ သင်္ခါရနိရောဓော-သင်္ခါရ ချုပ်၏။ သင်္ခါရနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော-သင်္ခါရချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်ချုပ်၏။ ဝိညာဏနိရောဓာ နာမရူပနိရောဓော-ဝိညာဏ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်ချုပ်၏။ နာမရူပနိရောဓာ သဠာယတနနိရောဓော-နာမ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတန ချုပ်၏။

http://www.dhammadownload.com

သဉ္ဇာယတနနိရောဓာ ဖဿနိရောဓော-သဉ္ဇာယတန
ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖဿ ချုပ်၏။ ဖဿနိရောဓာ
ဝေဒနာနိရောဓော-ဖဿချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝေဒနာ
ချုပ်၏။ ဝေဒနာနိရောဓာ-တဏှာနိရောဓော-
ဝေဒနာချုပ်ခြင်းကြောင့် တဏှာချုပ်၏။ တဏှာ
နိရောဓာ ဥပါဒါန နိရောဓော-တဏှာချုပ်ခြင်းကြောင့်
ဥပါဒါန် ချုပ်၏။ ဥပါဒါန နိရောဓာ ဘဝနိရောဓော-
ဥပါဒါန်ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝချုပ်၏။ ဘဝနိရောဓာ
ဇာတိနိရောဓော-ဘဝချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇာတိချုပ်၏။
ဇာတိနိရောဓာ ဇရာမရဏ သောကပရိဒေဝ ဒုက္ခ
ဒေါမနဿုပါယာသာ နိရုဇ္ဈန္တိ-ဇာတိချုပ်ခြင်းကြောင့်
အိုခြင်း, သေခြင်း, ပူဆွေး ခြင်း, ငိုကြွေးခြင်း၊
ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း, စိတ်ဆင်းရဲခြင်း, ပြင်းစွာ ပင်ပန်ခြင်း
တို့သည် ချုပ်ကုန်၏။ ဧဝံ-ဤသို့။ ကေဝလဿ-
အလုံးစုံသော။ ဧတဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ-ဤဒုက္ခအစုဏ်။
နိရောဓော-ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

ပဋ္ဌာန်း ၂၄ ပစ္စည်း ပါဠိတော်နိဿယ

၅။ ဟေတုပစ္စယော-ဟိတ် ၆-ပါး ဖြစ်၍ ပစ္စယုပ္ပန်တရား
တို့အား အမြစ်သဖွယ် ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။

http://www.dhammadownload.com

အာရမ္မဏပစ္စယော-အာရုံ ၆-ပါး ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြု
တတ်သောတရား။ အဓိပတိပစ္စယော-အကြီးအမှူးဖြစ်
၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သော တရား။ အနန္တရပစ္စယော-
အခြားမဲ့ (တစ်ဆက်တည်း, အကြားမရှိ) ဖြစ်၍
ကျေးဇူးပြုတတ်သော တရား။ သမနန္တရပစ္စယော-
ကောင်းစွာ အခြားအခြားမရှိ (တစ်ဆက်တည်း အကြား
မရှိ) ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။ သဟဇာတ
ပစ္စယော-အတူတကွဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သော
တရား။ အညမညပစ္စယော-အချင်းချင်း အပြန်အလှန်
ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။ နိဿယပစ္စယော-မှီရာ
တည်ရာဖြစ်၍ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။ဥပနိဿယ
ပစ္စယော-အားကြီးသောအကြောင်းဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြု
တတ်သောတရား။ ပုရေဇာတပစ္စယော-ရှေးဦးဖြစ်နှင့်၍
ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော-
နောက်မှဖြစ်၍ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။အာသေဝန
ပစ္စယော- အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲထုံအပ်သည်ဖြစ်၍
ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။ ကမ္မပစ္စယော-စီရင်ခြင်း
သဲ့ဝိဓာနကိစ္စနှင့် မျိုးစေ့ဖြစ်စေခြင်း ဗီဇဓာနကိစ္စဖြစ်၍
ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။ ဝိပါကပစ္စယော-အကျိုး
ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။ အာဟာရ

http://www.dhammadownload.com

ပစ္စယော–ထောက်ပံ့ခိုင်ခံ့စေတတ်သည်ဖြစ်၍ ကျေးဇူး ပြုတတ်သောတရား။ ဣန္ဒြိယပစ္စယော–အစိုးရသည် ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သော တရား။ ဈာနပစ္စယော–ကပ်၍ စူးစူးစိုက်စိုက် ရှုတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။ မဂ္ဂပစ္စယော–ထွက်မြောက်ကြောင်း နည်းလမ်းဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ် သောတရား။ သမ္ပယုတ္တပစ္စယော–ယှဉ်သည်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော–မယှဉ် သည်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။ အတ္ထိ ပစ္စယော–ပစ္စုပ္ပန်၌ ထင်ရှားရှိခဲ့ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ် သောတရား။ နတ္ထိပစ္စယော–မရှိသည်ဖြစ်၍ ကျေးဇူး ပြုတတ်သောတရား။ ဝိဂတပစ္စယော – ကင်းမဲ့ ချုပ်ပျောက်သည်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။ အဝိဂတပစ္စယော–မကင်းသည်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ် သောတရား။

ဥဒါန်းကျူးဂါထာတော်နိဿယ

၆။ အာတာပိနော–ကိလေသာစု မာရ်ညစ်ကြုကို တစ်ခုမှ မကျန် ပယ်လှန်သတ်ဖြတ် ပူပန်ဆေတတ်သော လုံ့လ ဥဿဟ ရှိထသော။ စျာယတော–မကောင်.ထိုထို

http://www.dhammadownload.com

အကုသိုလ်ကို သင်္ကြိုဟ်မြိုက်သတ် လောင်ကျမ်းတတ်သော။ ဗြဟ္မဏသ-မကောင်းမှုကို အပပြုအပ် ယောကျ်ားမြတ်အား။။ ယဒါ ယသ္မိံ ကာလေ-ကြောင်း, ကျိုး, နှစ်ရပ် ပြည့်လတ်ညီလာ အကြင် အခါ၌။။ ဓမ္မာ-သပစ္စယ ဓမ္မတွင်မည် နှစ်လိုပိုင်းခြား ရပ်, နာမ်တရား တို့သည်။။ ဟဝေ-ဧကန္တေန၊ စင်စစ် အားဖြင့်။။ ပါတု ဘဝန္တိ-ထင်ရှားမှန်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာ ကုန်၏။။ အထ-ထိုသို့ ထင်ရှားမှန်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခါ၌။။ အဿ ဗြာဟ္မဏသ- မကောင်းမှုကို အပပြုအပ် ထိုယောကျ်ားမြတ်အား။။ သဗ္ဗာ-အလုံးစုံ ကုန်သော။။ ကခ်ါ-တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး ယုံမှားတတ်စွာ ကခ်ါခေါင်းဟူး ဝိစိကိစ္ဆာ တရား တို့သည်။။ ဝပယန္တိ-နေရောင်တွေ့ထိ နှင်းပျောက်ဘိသို့ မှတ်သိမသွေ ပျောက်ပျက်လေကုန်၏။။ ယတော--အကြင်ကြောင့်။။ သဟေတု ဓမ္မံ-အကြောင်းဆက်စပ် မနှားမရပ် ပြုပြင် အပ်ဘိ သဘောရှိစွာ့ သဟေတု ဓမ္မကို။။ ပဇာနာတိ-အပြားအားဖြင့် သိ၏။။

၇။။ အာတာပိနော-ကိလေသာစု မာရ်ညစ်ကြေးကို တစ်ခု မကျန် ပယ်လှန်သတ်ဖြတ် ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လ ဥဿဟ ရှိထသော။။ စျာယတော-မကောင်းထိုထို

http://www.dhammadownload.com

အကုသိုလ်ကို သင်္ကြိုဟ်မြိုက်သတ် လောင်ကျမ်းတတ်သော။ ဗြာဟ္မဏသ-မကောင်းမှုကို အပပြုအပ် ယောကျ်ားမြတ်အား။ ယဒါ ယသို့ကာလေ-ကြောင်း, ကျိုးနှစ်ရပ် ပြည့်လတ်ညီညာ အကြင်အခါ၌။ ဓမ္မာ-သပစ္စယ ဓမ္မတွင်မည် နှစ်လိုပိုင်းခြား ရပ်,နာမ်တရား တို့သည်။ ဟဝေ ဧကန္တေန-စင်စစ်အား ဖြင့်။ ပါတု ဘဝန္တု-ထင်ရှားမှန်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ အထ-ထိုသို့ ထင်ရှားမှန်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခါ၌၊ အဿ ဗြာဟ္မဏသ-မကောင်းမှုကို အပပြုအပ် ထို ယောကျ်ားမြတ်အား။ သဗ္ဗာ-အလုံးစုံကုန်သော။ ကခ်ါ-တစ်ဆယ်ခြောက်ပါး ယုံမှားတတ်စွာ- ကခ်ါ ခေါ်ကြား ဝိစိကိစ္ဆတရား တို့သည်။ ဝပယန္တိ-နေရောင် တွေ့ထိ နှင်းယျောက်ဘိသို့ မှတ်သိမသွေ ယျောက်ကင်း လေကုန်၏။ ယတော-အကြင်ကြောင့်။ ပစ္စယာနံ-အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတရား တို့၏။ ခယံ-ကုန်ရာဌာန နိရောဓမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို။ အဝေဒိ-ဉာဏ်အထွတ်ရောက် မျက်မှောက်မယွေ သိမြင်ရပေပြီ။

၈။ အာတာပိနော-ကိလေသာစု မာရ်ညစ်ကြုံကို တစ်ခု မကျန် ပယ်လှန်သတ်ဖြတ် ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လ ဥဿဟ ရှိထသော။ စျာယတော--မကောင်းထိုထို

http://www.dhammadownload.com

အကုသိုလ်ကို သင်္ကြိုဟ်မြိုက်သတ် လောင်ကျမ်းတတ်သော။ ဗြာဟ္မဏသ-မကောင်းမှုကို အပယ်ပြုအပ်ယောကျ်ား မြတ်အား။ ယဒါ ယသို့ကာလေ-ကြောင်း, ကျိုးနှစ်ရပ် ပြည့်လတ်သည်သည် အကြင်အခါ၌။ ဓမ္မာ-သန်တာ-သန်တ ဓမ္မအပြား ဧည့်ယျဓမ်တရား:တို့သည်။ ဟာပေ-ဇကန္တေန၊ စင်စစ်အား:ဖြင့်။ ပါတု ဘဝန္တိ-ထင်ရှား:မှန်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ သော ဗြာဟ္မဏော၊ မကောင်း:မှုကို အပယ်ပြုအပ် ထိုယောကျ်ား:မြတ်သည်၊ အန္တလိက္ခ-ရဲး:ခြစ်မထင် ထက်ကောင်း:ကင်အလုံး:ကို။ သြဘာသယံ-သြဘာသယန္တော-မိုက်မှောင်တစ်သင်း: လွှင့်ပျောက်:ကင်း:အောင် ထွန်း:လင်း:အသရေ တောက်ပစေလျက်။ တိဋ္ဌန္တော-အလျှံထွန်း:လှစ် တက်သစ်သော။ သူရိယော၀-ရောင်ခြည်တစ်ထောင် အလင်း: ဆောင်သည့် ရောင်၀ါထွန်း:လင်း ရှင်နေမင်း:ကဲ့သို့။ မာရသေနံ-မာရ်စစ်သည် အပေါင်း:တို့ကို။ ဝိဓူပယံ-ဝိဓူ ပယန္တော-အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်သံလျက်ဖြင့် တုံ့ပျက်မသွေ ပျောက်ပျက်စေလျက်။ လောကမာတုံ-လူ, နတ်, ဗြဟ္မာ သုံး:ဖြာသတ်မှတ် လောကမာတ်ကို။ သြဘာသယံ သြဘာသယန္တော-ရှိန်စော်တန်ခိုး: ရောင်၀ါတို့:၍ တင့်ဖြိုး:ကျက်သရေ ထွန်း:လင်း:

http://www.dhammadownload.com

တောက်ပစေသည်ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ဒြပ်အထည် မပြတ်တည်ပါ၏။

ဗုဒ္ဓါဘိဿက ဂါထာတော် နိဿယ

၉။ သကျာနံ-သာကီဝင်မင်းတို့၏။ နန္ဒိဝမုနော-နှစ်သက်ခြင်းကို ပွားစေသော ဘုရားအလောင်းတော်သည်။ ဗောဓိယာ-ဗောဓိညောင်ပင်၏။ မူဓလေ-အရင်းဖြစ်သော အပရာဓိတပလ္လင်တော်၌၊ ဇယန္တော-မာရ်ငါးပါးကို အောင်မြင်တော်မူလေ၏။ ဇဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်။ ဘဝမိုဒ-ဥဒ္ဒိသစေတီဟု ဆိုအပ်သော အရှင်ဘုရားသည်လည်း။ ဇယော-အောင်ခြင်းသည်။ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဇယမင်္ဂလေ-အောင်အပ်သော မင်္ဂလာအပေါင်း၌၊ ဇယသု-အောင်တော်မူပါစေသတည်း။

၁၀။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ-ခပ်သိမ်းသော ဘုရားရှင်တို့၏၊ အာဘိသေကေ-အာဘိသိက်ခံတော်မူရာဖြစ်သော။ ပုထုဝိ-ပုက္ခလေ-သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော မြေအပြင်ဖြစ်သော။ သီသေ-ဦးခေါင်းသဖွယ် အထွတ်အထိပ်ဖြစ်သော။ အပရာဓိတပလ္လင်ကေ၊ အပရာဓိတ ပလ္လင်တော်၌။ အဂ္ဂပ္ပတ္တော-အမြတ်ဆုံးအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသော

http://www.dhammadownload.com

မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပမောဒတိ-ဝမ်းမြောက်တော်မူ၏။ ပမောဒတိ-လူ, နတ်, ဗြဟ္မာ, သတ္တဝါတို့ကို ငါကယ်ရတော့မည် စိတ်ကရည်၍ အတုမရှိဝမ်းမြောက်တော်မူလေ၏။

ဇဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်။ ဘဝမ်ို-ဥဒ္ဒိဿစေတီဟု ဆိုအပ်သော အရှင်ဘုရားသည်လည်း။ ပမောဒတု-သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရားကဲ့သို့ ဝမ်းအမြောက်ကြီး ဝမ်းမြောက်တော်မူပါစေသတည်း။

(ဝါ) ဝမ်းမြောက်တော်မူပါဘုရား။

မှတ်ချက်။ ။ အဆုံး၌ "တံ ဗုဒ္ဓံ အဟံ ဝန္ဒာမိ သက္ကစ္စံ" ဆို၍ ရှိခိုးလိုက်လျှင် အနေကဇာတင် ဗုဒ္ဓါ ဘိသေက ဘုရားရှိခိုးကြီး ဖြစ်သွားပါလေတော့သည်။

ဗုဒ္ဓါဘိသေက မင်္ဂလာ
အနေကဇာတင် ပါဠိအနက်ပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

အဓိဋ္ဌာယကဝိဓိ

နေမော တသ္သ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသ္သ

(၁) အစိန္တေယ္ယာ၊ အပ္ပမေယ္ယာ၊ သေဋ္ဌဇေဋ္ဌ၊ အတုလ ပရိမံ၊ အရိယံ ဘဂဝါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ၊ အနုတ္တရ မာရဇိ၊ တိလောကန္ထ ဝူ၊ သယမ္ဘူ ဓမ္မိသရ ဤသို့စသော အသင်္ချေယျာ၊ နာမတံဆိပ်၊ ဂုဏ်ဝိသိဋ္ဌဖြင့်၊ ဓမ္မာဒိပ်မှတက်၍၊ ဘဝဂ်တိုင် ကြေကြောလျက်၊ ကာမရူပ၊ အရူပဟု၊ သြကာသသုံးရပ်၊ လောကတက်၌၊ အမြတ်ထက် အမြတ်၊ သမိုက်အပ်သော၊ လူ, နတ်, ဗြဟ္မာ၊ မဟာကဝိန်၊ သုခမိန်တို့သည်၊ ပညာဇြွေ ရှိတိုင်းဖြင့်၊ ခြားပိုင်းတွက်ကျုံး၍၊ မဆုံးမကုန်နိုင်၊ မကြေစည် နိုင်၊ မဆုံးသြနိုင်၊ ပြည့်လိုင်ထွေပြား၊ များပြားကျယ်ဝန်းသော၊ ကျေးဇူးတော်အပုံ၊ ဂုဏ်တော်အဃေါင်းနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပေထသော။

(၂) အာမိုးဖြင့် မြတ်သောသူ၊ ဘုန်းဖြင့် မြတ်သော သူ၊ ဂုဏ်ဖြင့် မြတ်သောသူတို့သည် မာန်မူဖက်ပြိုင်ခြင်းငှာ၊ မထိုက်၊ မကိုင်ဆမ်းလာ ဤကမ္ဘာ၌၊ ပဌမာဒိက၊ ဘူမိပါလ၊ အာဒိစ္စကိုဏ်း၊ တိုင်းပြူပြည်ပြူ၊သမ္မုတိဒေဝရာဇ်၊ နေနွယ်ဖြစ်၍၊ စင်စစ် အာမိုးတော်အားဖြင့် မြတ်သောဇာတိ မဟတ္တဂုဏ်။

http://www.dhammadownload.com

သုံးဘုံရပ်လုံး၊ ညွှတ်ရုံးကော်ရော်၊ ပူဇော်ဦးညွှတ်ရာ ဖြစ်၍၊ စင်စစ် ဘုန်းတော်အားဖြင့် လွန်မြတ်သော ပုညမဟတ္တဂုဏ်။။

ဝသုန်သေလာ၊ အဏ္ဏာဝါကို၊ မြူလွှာပြုလျက်၊ နှိုင်းတူ စက်လည်း၊ ကျေးဇူးနက်တိုင်၊ မကုန်နိုင်ဖြစ်၍၊ စင်စစ် ဂုဏ်တော်အားဖြင့် မြတ်သောဂုဏမဟတ္တဂုဏ်။။

ဤသုံးစုံကြောင့်၊ လူ.ဘုံနတ်ဌာန်၊ နှစ်နိုင်ငံ၌၊ ပြိုင်စံ ယှဉ်ဖော်၊ မယေါမဖြူးတစ်ဆူတည်းသော၊ အပွင့်ပဒုမ္မာလ် ဖြစ်တော်မူထသော။။

(၃) ဇမ္ဗူ.ကျက်သရေ၊ ချက်ဆွေဘူမိ၊ အပရာဇိခရိုင်၊ ညောင်မဏ္ဍိုင်ကို၊ စိုးပိုင်းတော်မူအံ့သော ကာလ၌၊ ကာမလောက ဓာတ်၊ ခုနစ်ရပ်လုံး၊ ဆတ်ဆတ်လှိုက်ခုန်၊ တုန်ဘနန်းမျှ၊ သန်းအကုဋေ၊ နတ်ဗိုလ်ခြေနှင့်၊ မိုးမြေကြည်းဟီး၊ ပဲ့တင်တီး အောင်၊ ဖျက်ဆီးလုယက်လာသော၊ မေခလာဂိရိ၊ တောင် တရိမျှ၊ ပြောင်ကြီးသေဋ္ဌနင်း၊ မာရ်နတ်မင်းကို၊ ဖြည့်တင်း တော်မူခဲ့သော ပါရမီဉာဏ်၊ ကံသမ္ဘာရိန်၊ ဝရဒိန်လျှံပြောင်၊ ရွှေဘုန်းရောင်ဖြင့်၊ မှောင်မဝင်ခင်၊ အောင်မြင်တော်မူ၍၊ ကိလေသာစက်၊ သုံးထောင်ဝက်ကို၊ ဖြိုဖျက်တိုက်လှန်ခြင်း ငှာ၊ အာနာပါန ဘာဝနာဖြင့်၊ ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရ၊ စတုတ္ထဿမာပတ်တို့ကို၊ အာဝဇ္ဇနဝသီ, သမာပဇ္ဇနဝသီ,

http://www.dhammadownload.com

ပစ္စေကဗုဒ္ဓဝသီ, အဓိဋ္ဌာနဝသီ, ဝုဋ္ဌာနဝသီတည်းဟူသော ဝသီဘော်ငါးတန်ဖြင့် အဖန်ဖန် လေ့လာတော်မူပြီးလျှင်။ ရှေးတီးကာလ၊ ဘဝရှည်ကျွေး၊ ဖြစ်ဖူးသမျှ၊ ဒေသရပ်ရွာ၊ ခန္ဓာပင်စည်၊ အမည်, အမျိုးစသော ပရမတ်, ပညတ်တို့ကို တပ်အပ် သိစွမ်းနိုင်သော ပုဗ္ဗေနိဝါသညာဏ်။

သုံးတန်ဘုံသား၊ အများသတ္တ ဝေနေယျတို့၏၊ ကမ္မဂတိ၊ စုတိပဋိသန္ဓေ၊ လားရန်ဌာနနှင့်တကွ၊ ဒုရ, ပဋိဆုန္ဒ၊ သဏှ, သုခုမဖြစ်သော ရူပါရုံကို အကုန်မြင်စွမ်းနိုင်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုညာဏ်။

လေးတန်သြဃ၊ အာသဝနှင့်၊ ယောဂ, ဂန္ထာ၊ လေးဖြာဥပါဒါန်၊ ခြောက်တန်နီဝရဏာ၊ အနုသယခုနစ်ဆင်၊ သံယောဇဉ်ဆယ်တန်၊ ခြုံရုံလျက်သား၊ များစွာသော အကုသိုလ်၊ ဗိုလ်ခြေစစ်သည်တို့ကို ကွပ်ကဲသော၊ သူရဲကိုလေသာ၊ ဆောင်ငါးရာတို့ကို၊ စင်စွာပယ်ဖြတ်၊ အလွန်မြတ်သောကြောင့်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂ အမည်ရသော အာသဝက္ခယညာဏ်။

ဤသုံးတန်သော ဝိဇ္ဇာ၊ ခွဲစိတ်ဖြာသော် ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသဖြင့် သယမ္ဘူအထွတ်၊ လူတမွတ်ဟု၊ မချွတ်သမိုက်အပ်ထသော။

(၄) ပစ္ဆာကဗုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာဟူသမျှတို့၊ ရဇြင်းငှာ မထိုက်၊ သုံးတိုက်ဘုံသား၊ အများသတ္တ၊ ဝေနေယျပုဂ္ဂိုလ်

http://www.dhammadownload.com

တို့၏။ အလိုဆန္ဒ၊ အာသယ ကိန်းဟန်ကို ဇကန်သိမြင်နိုင်သော အာသယာနုသယဉာဏ်။

ဣန္ဒြေရင့်, မရင့်ကို၊ ထောက်ချင့်သိစွမ်းနိုင်သော ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်။

ပရမတ်, ပညတ်၊ အရုပ်ရုပ်လုံးစုံကို၊ အကုန်အစင် သိမြင်နိုင်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်။

သန်ါရ, ဝိကာရ, လက္ခဏာ, နိဗ္ဗာန်, ပညတ်တည်းဟူသော၊ ဥ ယျမံငါးအင်္ဂကို သိမြင်တော်မူရာ၌ ဆီးကာပိတ်ပင်ခြင်း: မရှိသော အနာဝရဏဉာဏ်။

ယမိုက်ပြာငိုဟာ၊ လွတ်ခြင်းအရာ၌၊ လေ့လာတော်မူနိုင်သော ယမကပါဋိဟာရိယဉာဏ်။

သနားထိုက်လှစွာသော၊ ဝေနေယျ သတ္တဝါတို့ကို၊ လွန်စွာသနားတော်မူသော မဟာကရုဏာ သမာပတ်ဉာဏ်။

ဤခြောက်တန်သော၊ ဆအသာမာရဏာ၊ ဉာဏလျှံဖြာ၊ မြတ်တန်ဆောင်ကို ညှိထောင်ထွန်းစိုက်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ ဖေးနိုး စကြဝဠာ၊ သမန္တာရပ်၊ လောကမာတ်တို့ကို၊ ထုတ်ခပ်ထင်ထင်၊ ရှုမြင်ဆောင်မူနိုင်သော၊ ပသာဒစက္ခု, ဉာဏစက္ခု, ဒိဗ္ဗစက္ခု, ဗုဒ္ဓစက္ခု, သမန္တစက္ခုတည်းဟူသော မျက်စိတော်ငါးလုံးဖြင့် အဆုံးမဲ့မြင်တော်မူပြီးထသော။

http://www.dhammadownload.com

(၅) ပလ္လင်, အနိမိသ၊ စကံမ မှသည်၊ စတုတ္ထ သတ္တာဟာဝယ်၊ ရတနာရွှေအိမ်၊ ချမ်းရိပ်ငြိမ်၌၊ မွေ့သိမ် စမွာယ်ထောက်မူကာ အဘိဓမ္မာ ခုနစ်ကျမ်းတွင်၊ ပဋ္ဌာန်းဒေသနာ ကို ဃေလာဆင်ခြင်တော်မူသော၊ အာနုဘော်တော်ကြောင့်၊ အသွေးထော် အသားတော်၊ အရိုးတော်စု၊ ဝတ္ထုပသာဒိန္ဒြေ အလုံးမှ၊ပြိုးပြိုးပြိုးပြက်၊ ရိုးရိုးရက် တောက်ပလျက်၊ နီလ, ပီတ, လောဟိတ, ဩဒါတ, မဇ္ဇိဋ္ဌ, ပဘဿရာ၊ မိုလ္လာရည်လို၊ ဖိတ်ဖိတ်ယိုမျှ၊ ညိုသောရောင်ခြည်တော်။။

ဖဲကတ္တိပါ၊ ဂိဝါလျှပ်ပြေ၊ ရွှန်းရွှန်းဝေမျှ၊ ရွှေသော ရောင်ခြည်တော်။။

ကသစ်ခေါင်ရုန်း၊ ပန်းကြက်မောက်ပီ၊ တွေးဆွေးချီမျှ၊ နီသော ရောင်ခြည်တော်။။

သာခွာဘော်ကြူ၊ ပွေးပွေးလူသကဲ့သို့၊ ဖြူသောရောင်ခြည်ထော်။။

ပြာလျှံ၊ ညိုလျှံ၊ ခိုလျှံစုပေါင်း၊ ရွှမညောင်းမျှ၊ မောင်းသော ရောင်ခြည်ထော်။။

ထွန်းပေါ်ဝင်းဝင်း၊ ထိန်လင်းစက်စက်၊ လျှပ်စစ် လက်သကဲ့သို့၊ ပြိုးပြိုးပြက်သော ရောင်ခြည်တော်တည်းဟူသော၊ ရောင်ခြည်တော်ခြောက်ဆိုင်ကို၊ တစ်ပြိုင်တည်း ကွန့်မြူးစေလျက်၊ လ ဓနု အတိ၊ လျှံငြိပြောင်ပြောင်၊ ဗိမာန်ရောင်နှင့်၊

http://www.dhammadownload.com

သောင်းထောင် စကြဝဠာ၊ ထွန်းလင်းဖြာသော ဗုဟ္မာကြီး တို့၏၊ ကိုယ်ရောင်ကိုလျက်၊ နှိပ်စက်လွှမ်းမိုးနိုင်သော ကိုယ်တော်ရောင်တို့ဖြင့်၊ အထောင် အသောင်းသော လောကဓာတ်တို့ကို၊ တလျှပ်လျှပ် ထွန်းလင်းတော်မူပြီးထသော။

(၆) ပရဟိတ တက္ကတွန်း၊ ရဟန်းရသေ့၊ မုနေ့အရည်း၊ ဦးပြည်းတပသီ၊ ဗေရာဂိတို့၏၊ ပါဒဲအလိုက်၊ စရိုက်ဘာဝ၊ ကျင့်ဆောင်ကြသော သာသနာ့ဗာဟိ၊ လောကီသီလတို့ထက်၊ ဆတက်ထောင်ရာ၊ သာလွန်ဘိသဖြင့်၊ အဓိသီလဟု သမုတ်အပ်သော၊ အာပတ်ခုနစ်ပုံကို၊ လုံခြုံစွာ စောင့်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ပါတိမောက္ခသံဝရ။

ဣန္ဒြေခြောက်ပါးကို တားမြစ်ပိတ်ပင်ကြောင်းဖြစ်သော ဣန္ဒြိယသံဝရ။

မိစ္ဆာဇီဝမှ ကြဉ်ဆွာလျက်၊ စင်ကြယ်စွာ အသက်မွေးကြောင်းဖြစ်သော၊ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ။

ပစ္စည်း ၄-ဖြာကို၊ ပစ္စဝေက္ခဏာတင်၍ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်းတည်းဟူသော၊ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ။

ဤလေးဝသော၊ စတုပါရိ သုဒ္ဓိတံခွန် အလွန်ပြုစင်၊ မြုံမတင်ခြင်းတည်းဟူသော သီလဝိသုဒ္ဓိ။

မဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာ ဈာန်၌သာလျှင်၊ မြဲမြံစွာ လေ့လာခြင်းတည်းဟူသော စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ။

http://www.dhammadownload.com

ခြောက်ဆယ်နှစ်ဖြာသော၊ မိစ္ဆာဝါဒီ၊ ဝိတက္ကိုညစ်ကြေးမှ၊ ကင်းဆေး စင်ဖြူလျက်၊ အယူ၏ စင်ကြယ်ခြင်းတည်းဟူသော၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ။

၁၆ ပါးသော၊ ယုံမှားသင်္ကာကို၊ ဖြတ်ခွါလွန်မြောက်နိုင်သော၊ ဉာဏ်၏စင်ကြယ်ခြင်းတည်းဟူသော၊ ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိ။

မဂ်ဟုတ်သည်, မဟုတ်သည်ကို မြင်နိုင်သော ဉာဏ်၏စင်ကြယ်ခြင်းတည်းဟူသော မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ။

မဂ်သို့ရောက်ကြောင်း၊ အကျင့်ကောင်းကို၊ မြင်နိုင်သော၊ ဉာဏ်၏စင်ကြယ်ခြင်းတည်းဟူသော၊ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ။

မဂ် ၄-ရပ်နှင့်၊ သဟဇာတ် သမ္ပယုတ်ဖြစ်၍၊ သစ္စာ ၄-တန်ကို၊ ၁၆-နက် ဝေဖန်၍၊ ဇကန်သိမြင်နိုင်သော၊ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိတည်းဟူသော၊ ဝိသုဒ္ဓိ ခုနစ်ပါး၊ တရားဘွဲ့ဖြူး သရဖူမကိုင်၊ ဦးစိုက်မင်္ဂလာ၊ မြတ်တန်ဆာကို၊ တင့်တယ်စွာ ဆင်ယင်လျက်။

တဒင်္ဂဝိမုတ္တိ, ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိ, သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိ, ပဋိပဿမ္ဘနဝိမုတ္တိ, နိဿရဏ ဝိမုတ္တိတည်းဟူသော ဝိမုတ္တိငါးရပ်၊ တရားမြတ်ကြောင့်၊ လောကဓာတ်အလုံး၊ ညွှတ်ကျိုးပုဇော်ရာ၊ အာဂါရမှန်, အနာဂါရမှန်, သေက္ခမှန်, အသေက္ခ

http://www.dhammadownload.com

မုနိ, ပစ္စေကမုနိတို့ထက်၊ ကဲတက်လွန်မြတ်စွာ၊ မုနိန္ဒာဘိပဝရ အတုလမုနိလည်း ဖြစ်တော်မူပေထသော။။

(၇) ဂင်္ဂါဝါဠ၊ သဲစုမြုဟန်၊ ပမာတန်ကဲ့သို့၊ အနန္တဉာဏ်နိဗ္ဗာန်ယူကုန်သော၊ ဆူဆူမြတ်စွာ၊ စောသတ္ထာတို့၏၊ သွားရာလမ်းကြောင်း၊ စရိုက်ကောင်းမူလ ဖြစ်သော၊ သီလသံဝရ, ဣန္ဒြိယသံဝရ, ဘောဇနမတ္တညုတာ, ဇာဂရိယာနုယောဂ, သဒ္ဓါ, သတိ, ဟိရိ, ဩတ္တပ္ပ, ဗာဟုသစ္စ, ဝီရိယ, ပညာ, လေးဖြာသော စျာန်တည်းဟူသော၊ စရဏတရား၊ တစ်ဆယ့်ငါးပါးတို့ကို။။ အားသစ်ကျင့်ဆောင်တော်မူသဖြင့်၊ သယမ္ဘူတကာ၊ ပြည့်စုံရာသား၊ နာနာကုလတို့၏၊ ဝေါဟာရသဒ္ဒါအနက်ကို၊ အချက်ကျ သိနိုင်သော အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ။။

ဝါစာဂိရတ်၊ နှုတ်သံလွှတ်က၊ ဇာတ်တူတူ, မတူတူ, ဘာသာဟူသမျှကို၊ ဇကန္တ သိစေနိုင်သော၊ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ။။

တစ်ခုတစ်ခုသော ပုဒ်အကွာ၊ သဒ္ဒါ၏အလိုကို၊ ဝိဂြိုဟ်ဝစနတ်, ဓာတ်, ပစ္စည်း, လိင်, အန်ဖြင့်၊ ဝေဖန်၍ သိနိုင်သော နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ။။

ကိုယ်တော်သိသမျှ တရားကို၊ သူတပါးသိစိမ့်သောငှာ၊ သဒ္ဒါ, ပညတ်သို့တင်၍၊ စုံလင်စွာ မြွက်ဆိုတတ်သော၊ ပဋိဘာန ပဋိသမ္ဘိဒါ တည်းဟူသော ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါး။။

http://www.dhammadownload.com

ဣဒ္ဓိဝိဓ, ဒိဗ္ဗစက္ခု, ဒိဗ္ဗသောတ, စေတောပရိယ, ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ, ယထာကမ္မူပဂ, အနာဂတံသတ္တဉာဏ်ဟူသော အဘိညာဉ်ခုနစ်ပါး။

ရူပစျာန်လေးရပ်၊ အရူပစျာန်လေးရပ်ဘားဖြင့် သမာပတ်ရှစ်ပါး၊ ကျေးဇူးတော် ဟစ်ဆယ့်ရှစ်ပါး၊ ထူးပြားဆန်းကြယ်၊ အံ့ဖွယ်တော်တစ်ဆယ့်ရှစ်စုံ၊ ထိုမျှဂုဏ်ကို အုပ်ခြုံစိုးပိုင်တော်မူပြီးထသော။

(၈) ဒေဝပုတ္တမာရ်, ကိလေသမာရ်, ခန္ဓမာရ်, မစ္စုမာရ်, အဘိသင်္ခါရမာရ် ဤငါးတန်တို့ကို တိုက်လှန်ဖြိုခွဲ၍၊ ဆောင်ပွဲယူနိုင်၊ ရဲခေါင်တိုင်သော ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်, ဝေဒနာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်, စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်, ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်တည်းဟူသော သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး။

ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်တရား၏ ပယ်ခြင်း၊ မဖြစ်သေးသော အကုသိုလ်ကံကို တစ်ဖန်အသစ် မဖြစ်စေခြင်း၊ မဖြစ်သေးသော ကုသိုလ်တရား၏ ဖြစ်ပွားအောင်လုံ့လပြုခြင်း ဖြစ်ပြီးသော ကုသိုလ်တရား၏ ကြီးပွားစည်ပင် စိမ့်သောငှာ လွန်စွာ လုံ့လပြုခြင်းတည်းဟူသော သမ္မပ္ပဓာန်လေးပါး။

http://www.dhammadownload.com

ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်, ဝီရိယိဒ္ဓိပါဒ်, စိတ္တိဒ္ဓိပါဒ်, ဝီမံသိဒ္ဓိပါဒ် ဟူသည်းဟူသော ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါး။

သဒ္ဓိန္ဒြေ, ဝီရိယိန္ဒြေ, သတိန္ဒြေ, သမာဓိန္ဒြေ, ပညိန္ဒြေ ဟူသည်းဟူသော ဣန္ဒြေငါးပါး။

သဒ္ဓါဗိုလ်, ဝီရိယဗိုလ်, သတိဗိုလ်, သမာဓိဗိုလ်, ပညာဗိုလ်တည်းဟူသော ဗိုလ်ငါးပါး။

သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်, ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်, ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်, ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်, ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်, သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်, ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်တည်းဟူသော ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ, သမ္မာသင်္ကပ္ပ, သမ္မာဝါစာ, သမ္မာကမ္မန္တ, သမ္မာအာဇီဝ, သမ္မာဝါယာမ, သမ္မာသတိ, သမ္မာသမာဓိ ဟူသည်းဟူသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။

ဤသို့အားဖြင့် ပိုင်းခြင်းတွက်ဖွဲ့၊ သုံးဆယ့်ခုနစ်ရပ်၊ အလွန်မြတ်သော၊ ဗောဓိပက္ခိယ၊ ဓမ္မအကျော် ရဲမက်တော်တို့ကို၊ ကိုယ်ရံတော်ကြီး၊ ဦးစီးဗိုလ်ချုပ်တင်လျက်၊ အသချေ့ချေ၊ တွက်ရေမဆုံး၊ ပတ်ကုံးကီလေသာ၊ မာရ်ဗိုလ်ပါတို့ကို၊ ဆဲလွှာမကြွင်းအောင်၊ ခုတ်စဉ်းတိုက်သိမ်း၊ အငြိမ်းအောင် မြင်တော်မူသဖြင့် အသခံတ၊ ခေမဿွေဘုံ၊ ဓမ္မာရုံသဘင်၊ မြိုက်နှုန်းခွင်၌၊ ဦးကင်စွင့်စွင့်၊ ဖွင့်တော်မူပြီးထသော။

http://www.dhammadownload.com

(၉) ေလးအာသေဓ့်၊ လွန်လေတစ်သိန်း၊ တွက်ကိန်းများ‌လှ၊ ကပ်ထိုမျှ၌၊ လုံ့လကြိုးပမ်း၊ ဖြည့်စွမ်းဆည်းပူးတော်မူခဲ့သော၊ ဒါနပါရမီ, သီလပါရမီ, နိက္ခမပါရမီ, ပညာပါရမီ, ဝီရိယပါရမီ, ခန္တီပါရမီ, သစ္စာပါရမီ, ေမတ္တာပါရမီ, အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီ, ဥေပက္ခာပါရမီ, ဆယ်လီသုံး‌စုံ ကုသိုလ်ဟုန်ကြောင့်၊ လူ့ဘုံစံေပျာ်၊ အေလာင်း‌တော် ဖြစ်ခါစပင်၊ ကာဠာဝက, ဂဏ်ယျနှင့်, ပဏ္ဍာရ, တမ္ဗ, ပိဂံလ, ဂန္ဓ, မဂံလ, ေဟမ, ဥေပါသထ, ဆဒ္ဒန်၊ ဤဆယ်တန်ေသာ ဆင်မျိုး‌တို့၏၊ ဆယ်ဆတက် ဆယ်ဆတက်စီေသာအား‌ကို ေဆာင်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ ေယာက်ျား‌ပီလ်ခြေ၊ ကုဋေတစ်ေသာင်း‌တို့၏၊ ကာယဗလ၊ ဌာနာဌာန ကောသလ္လဉာဏ်, ဝိပါကဉာဏ်, သဗ္ဗတ္ထ ဂါမိနီဉာဏ်, နာနာဓာတုဉာဏ်, အဓိမုတ္တိဉာဏ်, ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်, စျာနာဒိသံကိလေသဉာဏ်, ပုဗ္ေဓနိဝါသဉာဏ်, ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်, အာသဝက္ခယဉာဏ်တည်း‌ဟူေသာ ဆယ်ပါး‌ေသာ ဉာဏဗလ‌ကို ရေတာ်မူသည်ဖြစ်၍၊ လူ့ပြည်နတ်ရပ်၊ ခေတ်သုံး‌ထပ်‌ကို၊ အုပ်ကွပ်စိုး‌ပိုင်၊ နိုင်ေတာ်မူခြင်း‌တည်း‌ဟူေသာ၊ ဣဿရိယ ဘုန်း‌ေတာ်။

ေလာကုတ္တရာတရား၊ မြတ်ရွှစ်ပါး‌သို့၊ ထင်ရှား‌စွာ ေရာက်ခြင်း‌တည်း‌ဟူေသာ၊ ဓမ္မဘုန်း‌ေတာ်။

http://www.dhammadownload.com

နရက်ဘဝဂ်၊ အောက်ထက်ပြန့်လှိုင်၊ သုံးခရိုင်၌၊ အဆုံးတိုင် ကျော်စောတော်မူခြင်းတည်းဟူသော ယသဘုန်းတော်။

သုံးဆယ့်နှစ်ပါး၊ သမိုက်ထားသော၊ ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာ၊ ရောင်ဝါမြုတော၊ ကျက်သရေအပေါင်းတို့နှင့်၊ ပြည့်စုံတော်မူခြင်းတည်းဟူသော၊ သိရီဘုန်းတော်။

အလိုတော်ရှိသမျှ၊ တစ်ခဏချင်းဖြင့်သာ ပြည့်စုံလာခြင်းတည်းဟူသော၊ ကာမဘုန်းတော်။

နိဗ္ဗာန်ရောက်ရာ၊ ဒေသနာဖြင့်၊ ဗြဟ္မာနတ်လူ၊ သုံးဘုံသူတို့ကို၊ ကြည်ဖြူစွာလှု၊ သင်ဆုံးမသောကြောင့်၊ လောကလုံးကိုးကွယ်ရာ၊ ဆရာအဖြစ်သို့၊ ရောက်တော်မူခြင်းတည်းဟူသော၊ ပယတ္တဘုန်းတော်။

ဤခြောက်ဖော်သော၊ ဘုန်းတော်အမြတ်၊ ဂုဏ်အရဟတ်ဖြင့်၊ လောကဓာတ်လုံး၊ ညွတ်ရုံးညီကာ၊ ကောင်းချီးငြာလျက်၊ ဘဂဝါဟူသော၊ ဘွဲ့ပုံတော်အထူးဖြင့်၊ ညွတ်နှုးကော်ရော်၊ ပူဇော်ချီးပအပ်သည်လည်း ဖြစ်ထသော။

(၁၀) အမုဆက္ကသတ၊ ဇာတကကို၊ ပုံပြသက်သေခံလျက်၊ အနန္တဘဝ၊ ဖြစ်ဖြစ်သမျှတို့၌၊ ဓနပရိစ္စာဂ, ပုတ္တပရိစ္စာဂ, ဘရိယပရိစ္စာဂ, အင်္ဂပရိစ္စာဂ, ဇီဝိတပရိစ္စာဂတည်းဟူသော စွန့်ခြင်းကြီးငါးအင်ကို မဂ္ဂင်ဖောင်ပျံ စံလို

http://www.dhammadownload.com

သူအယေါင်းတို့ထက်၊ ကဲဆောင်းလွန်မောက်၍၊ အထောက်မတန်ပြုခဲ့သော၊ ဟေတုသမွဒါ မြတ်သမ္ဘာကြောင့်။။

အဂၢိမာ, လယိမာ, မဟိမာ, ပတ္တိမာ, ကမ္မ, ဉာသိတာ, ဝသိတာ, ယတ္ထကာမဝသာယိတာ, ဟူသော ဘာသာမဂဓိရ်၊ ရာဇဂြိုဟ်ဥဒါန်းနှင့်အညီ၊ ရံသီနေပြောက်၊ ပြတင်းပေါက်၌၊ မြင်လောက်ရံသာ၊ အကာမြူပမာ၊ သိမ်မွေ့. စွာသော ကိုယ်ထောက်ကို ဖန်ဆင်းတော် မူနိုင်ခြင်း။။

ရေပြင်မြေမိုး၊ ပျံလျှိုးငပ်လွှား၊ သွားထောက်မူနိုင်ခြင်း။။

ကြီးစေလိုက၊ မြင်းမိုရ်ပြန်ရာ၊ ထို့ထက်သာ၍၊ စကြာဝဠာတိုက်လုံး၊ လွှမ်းဖုံးပတ်လှည့်၊ ကိုယ်ကော်ပြည့်အောင်၊ တရှိုထိုင်တော်မူနိုင်ခြင်း။။

မြေထုရေထု၊ နေရုပဗွတာ၊ သိလာတောင်ထပ်၊ အတွင်းရပ်ကို၊ ကျဉ်းကြပ်ပိတ်ဆည်းခြင်း မရှိ၊ ပကတိကောင်းကင်၊ ဟင်းလင်းပြင်ကဲ့သို့၊ လျှိုးဝင်ထွင်းဖောက် ကြွရောက်တော် မူနိုင်ခြင်း။။

မနောမိဏ္ဍာန်၊ စိတ်တော်ကြံဟိုင်း၊ ကမ္မာကမ္မ၊ ဟူသမျှကို ကုန်ငပြီးမြောက်ခြင်း။။

သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ၊ အလုံးစုံကို၊ အုပ်ခြုံစိုးပိုင်ဓေယျမူခြင်း။။

လောကီစျာန်ရပ်၊ သမာပတ်ကို၊ မပြတ်ဝင်ကာ၊ လို တိုင်းပါအောင်၊ ငယ်လာတော်မူနိုင်ခြင်း။။

http://www.dhammadownload.com

သက်မရှိသည့်၊ ဂီရိဗဟို တောင်မြင်းမိုရ်မှလည်း၊ လိုဆော်လိုက်ကာ၊ ညွှတ်ငိုက်လာရခြင်းတည်းဟူသော တုန်ခိုး ရွံစဉ်း၊ ဘုန်းတော်ထူးဖြင့်၊ အံ့ကျူးပြီးပိုင်၊ မချီးနှိုင်၍၊ တစ်ပြိုင်တည်လျက်၊ တစ်ပြိုင်ပျက်သော၊ စကြဝဠာတိုက်နေ၊ သိန်းကုဋေလုံး၊ ရွှေမဋ္ဌာန်စွမ်း၊ အာဏာလွှမ်း၍၊ ထဲဝမ်းစိမ့်စိမ့်၊ ကြက်သီးဖိမ့်မျှ၊ ခြိမ့်ခြိမ့်ကြွေးကြော်၊ ပူဇော်ကြရာ၊ သုံးရွာလုံးတန်ဆောင်၊ ဓင်းခေါင်းမင်းဖျား၊ မင်းတရား အစစ်လည်း ဖြစ်တော်မူထသော။

(၁၁) လောကသုံးရွာ၊ သတ္တဝါတို့၏ ခန္ဓာရုပ်နာမ်ဝယ်၊ အဖန်ဖန်ကပ်ငြိလျက် ဖိစီးနှိပ်စက်တတ်သော ပိဋ္ဌနာအနက်။

က်, စိတ်, ဥတု, အာဟာရတည်းဟူသော အကြောင်းတရားလေးပါးတို့သည် ပြုပြင်စီရင်တတ်သော သခ်ၤတအနက်။

မရောင့်ရဲစွာ သတ္တဝါတို့ကို ဆာလောင်ပူပန်စေတတ်သော သန္တာပ အနက်။

ဇရာ, မရဏ၊ သောက, ပရိဒေတို့ဖြင့် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးတတ်သော ဝိပရိဏာမ အနက်တည်းဟူသော လေးပါးသော ဒုက္ခသစ္စာ၏ အနက်တို့ကိုလည်းကောင်း၊

အစမထင် သသ်ရာ၌၊ လူးလာစုံဆန် အဖန်ဖန်သွား လာစေခြင်းငှာ အားထုတ်တတ်သော အာယူဟနအနက်။

http://www.dhammadownload.com

ဝဋ်ဆင်းရဲအဃေါင်း၏ အကြောင်းမူလဖြစ်သော နိဒါန်အနက်။

ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ အမြဲလျော်ရွှင် တမင်မင်ဖြင့် ယှဉ်စေတတ်သော သံယောဇဉ်နက်။

ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော မဂ္ဂသစ္စာကို ဆီးကာတားမြစ်တတ်သော ပလိဗောဓအနက်ကည်းဟူသော လေးပါးသော သမုဒယသစ္စာ၏ အနက်ကိုကို လည်းကောင်း။

သံသရာဝဋ်မှ ထွက်လွတ်ကူးမြောက်ပြီးသောနိဗ္ဗာန်သစ္စာ အနက်။

ပြုပြင်ရာ သခ်ါရတို့မှ ဆိတ်သော ဝိဓေက အနက်။

ပြုပြင်ခြင်းကင်းသော အသင်္ခတအနက်။

သေခြင်းစသော ဒုက္ခခပ်သိမ်းမှ ကင်းငြိမ်းချမ်းသော အမတ အနက်တည်းဟူသော လေးပါးသော နိရောဓသစ္စာ၏ အနက်တို့ကို လည်းကောင်း။

ဝဋ်ဒုက္ခအဃေါင်းမှ ကောင်းစွာ ထွက်မြောက်တတ်သော နိယျာနိက အနက်။

နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ဟေတုအနက်။

http://www.dhammadownload.com

နိဗ္ဗာန်ကို မြင်တတ်သော ဒဿနအနက်။။

သစ္စာလေးမျိုးကို အစိုးရသော အဓိပတေယျ အနက် တည်းဟူသော လေးပါးသော မဂ္ဂသစ္စာ၏ အနက်တို့ကို လည်းကောင်း။။

အကြောင်းအကျိုးအားလျော်စွာ လေးပါးသစ္စာကို ဒဿနာကာရဖြင့် သောဋ္ဌသ ဝေဖန်၍ ရွေးဉာဏ်ထင်ထင် ရွေးလက်တင် ပတ္တမြားကဲ့သို့ ပိုင်းခြားသိမြင်တော်မူသည့် အလျောက် အထောက်အခံ ကဲ့ ဉာဏ် ကြီးရင့် ပွင့်ထိုက်သော သတ္တဝါ ဝေနေယျာတို့ကို ပွင့်ပါစေ နှလုံးဖြင့် ဖွေချုန်းထစ်ကြိုး ရှစ်ကိုးနယ်ကုန် သုန်သုန်ပြင်းဝှန် ရွာဖြန်း သွန်သော မေဃဝန်တမျှ ဓမ္မဘေရီ မေဒနီကို နာရီမလပ် လူနှင့်နတ်အား မပြတ်တိုက်ကျွေး ပေးထော်မူပေတတ်သော သုံးရပ်လုံးဆရာ ဒေဝါတိ ဒေဝိန္ဒ ဇြဟ္မာတိ ဇြဟ္မိန္ဒ တိဘဝ ပါရဂူ အာဘိဘူပါမောက္ခ အနုတ္တရသင်းကျစ် မဟာဓမ္မရာဇ် မြတ်ရှင်ချစ်ကို အဟံ၊ ကျွန်ုပ်သည်၊ ဝန္ဒေဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။။

ဝန္ဒေဝန္ဒာမိ၊ ဂုဏ်ထော်ထုံမွှမ်း၊ ပုံထော်မှန်းလျက်၊ ချီးမွမ်းထောမနာ၊ ပဏာရိကျိုး၊ လက်စုံမိုး၍၊ ရှိခိုးကန်ထော့ ပါ၏ အရှင်ဘုရား။။

အစိန္တေယျဘုရားရှိခိုးကြိုးပြီး၏။။

http://www.dhammadownload.com

စကဆဒ်အဝေါ

အပိုဒ် ၁

အစိဇ္ဈေယျ = မကြံစည်နိုင်သော၊ ကြံတွေး မရနိုင်သော။

အပ္ပမေယျ = မနှိုင်းယှဉ်နိုင်သော။

သင်္ခ = လောကထက်မြတ်သော။

ဓေယ္ယ = လောကထက်ကြီးသော။

အတုလ = တုဖက်ကင်းသော။

ပရိမံ = မြတ်သော။

အရဟံ = ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သော။

ဘဂဝါ = ဘုန်းခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ = အလုံးစုံသောပရာဇ်းကို မဖောက်မပြန် မှန်ကန်စွာ ကိုယ်တိုင် ထိုးထွင်း၍ သိသော။

အနုတ္တရ = မိမိထက် လွန်မြတ်သူ မရှိသော။

မာရိဓိ = မာရ်ငါးပါးကို ဆောင်မြင်တော်မူသော။

တိလောကနာထ = လောကသုံးပါး၏အဆုံးသို့ ရောက်တော်မူသော။

http://www.dhammadownload.com

သယမ္ဘူ = တရာကို ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော။
ဘဝိသရ = ဘဝကို စိုးမိုးတော်မူသော။
အသချေ်ယျနာမတံဆိပ် = မရေမတွက်နိုင်သော အမည်တော်ဘွဲ့တံဆိပ်။
ဂုဏ်ဝိသိဋ္ဌ = ဂုဏ်ထူး။
ဧမ္မဒုဒိပ် = ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းအနက် ဧမ္မာဒီပါတောင်ကျွန်း။
ဘဝဂ် = သုံးဆယ့်တစ်ဘုံတွင် အထက်ဆုံးဘုံ၊
ကာမရူပ၊ အရူပဟု သြကာသသုံးရပ် = ကာမဘုံ၊ ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံ ဟူသော သတ္တဝါတို့ တည်နေရာ ဘုံကြီးသုံးရပ်။
လောကဓာတ် = စကြဝဠာ လောကကြီး။
သမိုဂ်အပ်သော = သမုတ်အပ်သော။
မဟာကဝိန် = ပညာရှိကြီး။
သုခမိန် = ပညာရှိ။
ပညိဿြ = ဉာဏ်ပညာ။
ကျေးဇူးတော်အပုံ = ကျေးဇူးတော် အများအပြား။

အပိုဒ် ၂

မကိုဋ်မဂံလာ = ထူးခြားမွန်မြတ်သည့် မကိုဋ်သရဖူ။
ပထမာဒိက = အစဦးဆုံး။

http://www.dhammadownload.com

ဘူမိပါဒ = မင်း။။ (ကြွဲ၌ သမ္မတမင်းကို ဆိုလို သည်။။)

အာဒိစ္စဂိုဏ်း = နေမျိုးမှ ဆင်းသက်ပေါက်ဖွားလာသော။။

သမ္မုတိဒေဝရာဇ် = မင်း။။(မင်းကို သမ္မုတိနတ်ခေါ်သည်။။)

ဇာတိမဟတ္တဂုဏ် = အမျိုးဇာတ်အား ဖြင့် ကြီးမြတ်သော ဂုဏ်။။

ပုညမဟတ္တဂုဏ် = ဘုန်းတော်အား ဖြင့် ကြီးမြတ်သော ဂုဏ်။။

ဝသုန် = မြေ။။

သေလာ = ကျောက်တောင်။။

အဏ္ဏဝါ = သမုဒ္ဒရာ။။

ဂုဏမဟတ္တဂုဏ် = ဂုဏ်အား ဖြင့် ကြီးမြတ်သောဂုဏ်။။

အပွဒိပုဂ္ဂိုလ် = ယှဉ်ဘက်မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်။။

အဝိဒ် ၃

ဇမ္မု။ = ဇမ္မုဒီပါ လက်ယာတောင်ကျွန်း။။

ချက်ကွေဘူမိ = ဇမ္မုဒီပ်ကျွန်း၏ အလယ်ဗဟို။။

အပရာဇိခရိုင် = အပွရာဇိတပလ္လင်၊ ရန်သူတို့ မဆောင်မြင်နိုင်သည့် နေရာထူး။။

http://www.dhammadownload.com

ညောင်မတ္တိုင် = သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်၏ ကြည်ရာဖြစ်သော မဟာဗောဓိ ညောင်ပင်။

ကာမလောကဓာတ် = လူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံခြောက်ထပ် ဟူသော ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ။

ကြည်းဟည်း = အသံကျယ်စွာ မြည်သည်။

မေခလာဂီရိ = မာရ်နတ်၏ ဂီရိမေခလာ မည်သော ဆင်။

မာရ်နတ် = နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသည့်နတ်။

ပါရမီဉာဏ် = ပါရမီဆယ်ပါး ဉာဏ်ဆောက်ကုသိုလ်။

ကံသမ္ဘာရိန် = ကံအဆောက်အဦး အဟုန်။

ဝရဇိန် = မိုးကြိုးစက်။

ကိလေသာစက် = တစ်ထောင့်ငါးရာကိလေသာ။

သုံးထောင်ဝက် = သုံးထောင်၏ တစ်ဝက်။

အာနာပါန ဘာဝနာ = ထွက်သက်ဝင်သက်ကို စီးဖြန်းသော ကမ္မဋ္ဌာန်း။

ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရ = ပထမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ဟူသော ဝင်စား သည့် စျာန်လေးပါး။

ဝသီဘော်ငါးတန် = စျန်ကို အထူးသဖြင့် နိုင်နင်းစေရန် အလေ့အကျင့်ပြုမှု ငါးမျိုး။

(၁) အဝဇ္ဇနဝသီ = ထပ်ကာထပ်ကာ ဆင်ခြင်ခြင်း အလေ့အကျင့်။

http://www.dhammadownload.com

(၂) သမာပဇ္ဇနဝသီ = ထပ်ကာထပ်ကာ ဝင်စားခြင်း အလေ့အကျင့်။

(၃) ပစ္စဝေက္ခဏာဝသီ = အဖန်ဖန် သုံးသပ်ခြင်း အလေ့အကျင့်။

(၄) အဓိဋ္ဌာနဝသီ = စွာန်မှထရန် ဆောက်တည်ခြင်း အလေ့အကျင့်။

(၅) ဝုဋ္ဌာနဝသီ = သတ်မှတ်ချိန် အတိုင်း စွာန်မှထခြင်း အလေ့အကျင့်။

ရွေးတီးကာလ = ရွေးလွန်လေပြီးသောအခါ။

ပရမတ် = ရုပ်နာမ်တရား။

ပညတ် = အမည်။

ပုဗ္ဗေနိဝါသညာဏ် = ရွေးက နေခဲ့ဖူးသည်ကို ပြန်သိသောဉာဏ်။

ဝေနေယျ = ကျွတ်ထိုက်သော သတ္တဝါ။

ကမ္မ = ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်။

ဂတိ = လားရာအရပ်။

စုတိ = သေခြင်း။

ပဋိသန္ဓိ = မွေးဖွားခြင်း။

ဒုဂ္ဂ = ဝေးသော။

ပဋ္ဌာန = တစ်စုံတစ်ခုပြင့် ပုံးအုပ်ထားသော။

သတ္တ = သိမ်မွေ့သော။

http://www.dhammadownload.com

သုခုမ = အနုစိတ်ဖြစ်သော။။

ဒိဗ္ဗစက္ခု = နတ်မျက်စိကဲ့သို့မြင်နိုင်သော ဉာဏ်။။

ဩဃ = ရေအလျဉ်နှင့်တူသော တရား၊ ကာမောဃ၊ ဘဝေါဃ၊ ဒိဋ္ဌောဃ၊ အဝိဇ္ဇောဃဟု လေးမျိုးရှိသည်။။

အာသဝ = ကြာမြင့်စွာ ထုံအပ်သည့်အရက်နှင့် တူသောတရား။။ ဩဃကဲ့သို့ ကာမ၊ ဘဝ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ အဝိဇ္ဇာဟုလေးမျိုးရှိသည်။။

ယောဂ = သံသရာဝဋ်ဒုက္ခနှင့် တွဲယှဉ်စေတတ်သော တရား။။ အထက်ပါအတိုင်း လေးမျိုးရှိသည်။။

ဂန္ထ = သံသရာဝဋ်ဒုက္ခ၌ ထုံးဖွဲ့တတ်သော တရား။။ အဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒ၊ သီလဗ္ဗတ်ပရာမာသ၊ ဣဒံ သစ္စာဘိနိဝေသ ဟူ၍ လေးမျိုးရှိသည်။။

ဥပါဒါန် = ပြင်းထန် ခိုင်မြဲစွာ စွဲလမ်းတတ်သော တရား။။ ကာမုပါဒါန်၊ ဒိဋ္ဌုပါဒါန်၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါန်၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန် ဟူ၍ လေးမျိုးရှိသည်။။

ခြောက်တန်နိဝရဏ = ကုသိုလ်တရားတို့ မဖြစ်ပေါ်ရအောင် ပိတ်ဆီးတားမြစ်တတ်သော တရား ခြောက်ပါး။။ ကာမဆွန်၊ ဗျာပါဒ၊ ထိနမိဒ္ဓ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အဝိဇ္ဇာ ဤခြောက်မျိုးဖြစ်သည်။။

http://www.dhammadownload.com

အနုသယခုနစ်အင် = မပြစ်ပေါ်သေးဘဲ စိတ် သန္တာန်၌ ကိန်းနေသော တရားခုနစ်မျိုး။။ ကာမရာဂ၊ ဘဝရာဂ၊ ပဋိဃ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အဝိဇ္ဇာ ဤခုနစ်မျိုး ဖြစ်သည်။။

သံယောဇဉ် ဆယ်တန် = သတ္တဝါတို့ကို သံသရာစက်မှ မထွက်နိုင်အောင် ဖွဲ့နှောင်ဆွဲတွယ်တတ်သော တရားဆယ်ပါး။။ ကာမရာဂ၊ ရူပရာဂ၊ အရူပရာဂ၊ ပဋိဃ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌ၊ သီလဗ္ဗတ ပရာမာသ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ဥဒ္ဓစ္စ၊ အဝိဇ္ဇာ ဤဆယ်မျိုး ဖြစ်သည်။။

ကိလေသာ = စိတ်ကို ညစ်နွမ်းစေတတ်၊ ပူလောင်စေတတ်သော တရား။။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ထိန၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ အဟိရိက၊ အနောတ္တပ္ပ ဟူ၍ ကိလေသာဆယ်ပါး။။

ထောင့်ငါးရာကိလေသာ = လောကီစိတ် - ၁၊ စေတသိက် - ၅၁၊ ဃါင်း နာမ်တရား - ၅၃။ နိပ္ပန္နရုပ် - ၁၈။ လက္ခဏရုပ်-၄။ ပေါင်း ရုပ်တရား-၂၂။ နာမ်ရုပ်နှစ်ရပ်ပေါင်း ၇၅။ ယင်းကို အဗျတ္တမဟိဒ္ဓ သန္တာန် နှစ်ပါးနှင့်

http://www.dhammadownload.com

မြောက် - ၁၅၀။ ယင်း ၁၅၀-သည် အားလုံးကိလေသာ ဆယ်ပါး၏ အာရုံဖြစ်သောကြောင့် ကိလေသာ ၁၀-ပါးနှင့် မြောက်၊ ၁၅၀ x ၁၀ = ၁၅၀၀ ဖြစ်၏။

အရဟတ္တမဂ္ဂ = မဂ်လေးပါးတွင် အထွတ်အထိပ် ဖြစ်သော မဂ်။

အာသဝက္ခယဉာဏ် = အာသဝေါတရား ကုန်ရာဖြစ်သော ဉာဏ်။

ဝိဇ္ဇာသုံးပါး = ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၊ အာသဝက္ခယဉာဏ်။

ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး = ၁ - ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဉ်၊ ၂-ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၊ ၃-အာသဝက္ခယဉာဏ်၊ ၄-နတ်၏နားကဲ့သို့ ကြားနိုင်သော ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဉ်၊ ၅-သူတစ်ပါးစိတ်ကို သိနိုင်သော ပရစိတ္တဝိဇာနန အဘိညာဏ်၊ ၆-တန်ခိုးအမျိုးမျိုး ဖန်ဆင်းနိုင်သော ဣဒ္ဓိဝိဓ အဘိညာဉ်၊ ၇-စိတ် အလို အတိုင်း ပြုနိုင်သော မနောမယိဒ္ဓိ၊ ၈-ဝိပဿနာဉာဏ်။

လူတမွတ် = လူတွင်အမြတ်။

http://www.dhammadownload.com

အပိုဒ် ၄

အာသယကိန်းဟန် = ကိန်းအောင်းနေသောအလို။။
အာသယာနုသယညာဏ် = သတ္တဝါတို့၏ အလိုကို သိသော ညာဏ်။။
ဣန္ဒြေရင့်မရင့် = ပါရမီဓာတ်ခံ ရင့်မရင့်။။
ဣန္ဒြိယပရော = ကျွတ်ထိုက်သော သတ္တဝါတို့၏ ပါရမီဓာတ်ခံ ရင့်မရင့်ကို သိသော ညာဏ်။။
သဗ္ဗညုတညာဏ် = အလုံးစုံကို အကုန်အစင် သိသော ညာဏ်။။
သခ်ါရ = အရောက်အောင်းတရား၏ ဖြုပြုပြင်အပ်သည့် ရုပ်နာမ်တရား။။
ဝိကာရ = ရုပ်နာမ်တရား၏ အခြင်းအရာ။။
လက္ခဏ = ရုပ်နာမ်တရား၏ လက္ခဏာ။။
နိဗ္ဗာန် = ဝဋ်ဆင်းရဲ ငြိမ်းအေးမှု။။
ပညတ် = ခေါ်ဝေါ်သမုတ်သည့် အမည် အမှုိး်မှိုး်။။
ဥေ ယျဓံ = သဗ္ဗညုတညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရား၎င်းပါး။။ သခ်ါရ၊ ဝိကာရ၊ လက္ခဏာ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်။။
အနာဝရဏညာဏ် = အပိတ်အပင် အဆီးအတား မရှိ မြင်သိသောညာဏ်။။

http://www.dhammadownload.com

ယမိုက်ပြာဋိဟာ = ရေ၊ မီး အစုံ အစုံ ထွက်စေသော တန်ခိုး။။

ယမကပါဋိဟာရိကညာဏ် = ရေ၊ မီး အစုံ အစုံ ထွက်စေသည့် တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ဖြစ်စေတတ် သောဉာဏ်။။

မဟာကရုဏာ သမာပတ္တိဉာဏ် = လွန်စွာကြီးမား သည့် ကရုဏာဆော် ကို ဝင်စား သည့် ဉာဏ်။။

ဆအာသာဓာရဏဉာဏ် = အခြား ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် မဆက်ဆံသော မြတ်စွာဘုရား၌သာရှိသည့် ဉာဏ် တော်ခြောက်ပါး။။

၁-အာသယာနုသယဉာဏ်၊
၂-ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်၊
၃-သဗ္ဗညုတဉာဏ်၊
၄-အနာဝရဏဉာဏ်၊
၅-ယမကပါဋိဟာရိယဉာဏ်၊
၆-မဟာကရုဏာ သမာပတ္တိဉာဏ်။။

စက္ကြပဉ္စာ = ကမ္ဘာလောကဓာတ်။။

သမန္တာဝရပ် = ထက်ဝန်းကျင်ရပ်။။

ပသာဒစက္ခု = ပကတိမျက်စိ၊ ဓမ္မစက္ခုဟုလည်း ဆိုသည်။။ အောက်မဂ်ဉာဏ်။။

ဉာဏစက္ခု = ဉာဏ်မျက်စိ။။ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်။။

ဒိဗ္ဗစက္ခု = နတ်မျက်စိကဲ့သို့မြင်သော ဉာဏ် မျက်စိ။။

http://www.dhammadownload.com

ဗုဒ္ဓစကျ = အာသယာနုသယဉာဏ်နှင့် ဣန္ဒြိယ
ပရောပရိယတ္တိဉာဏ်။

သမန္တစကျ = သဗ္ဗညုတဉာဏ်။

အပိုဒ် ၅

ပလ္လင် = ဘုရားဖြစ်ရာ အပရာဇိတပလ္လင်။
အနိမိသ = ပလ္လင်ဆောက်ရို မမှိတ်သောမျက်စိဖြင့်
ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင် ရပ်၍ ရှုစားတော်
မူရာဌာန (အနိမိသ သတ္တာဟ)။
စင်္ကမ = ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး စင်္ကြံကြွရာဌာန
(စင်္ကမ သတ္တာဟ)။
စတုတ္ထသတ္တာဟ = လေးပတ်မြောက် ရက်သတ္တပတ်။
ရတနာဃရေဆိမ် = ရတနာယရ သတ္တာဟ။
အဘိဓမ္မာ ခုနစ်ကျမ်း = ၁-ဓမ္မသင်္ဂဏီ၊ ၂-ဝိဘင်း၊
၃-ဓာတုကထာ၊ ၄-ပုဂ္ဂလပညတ်၊
၅-ကထာဝတ္ထု၊ ၆-ယမိုက်၊
၇-ပဋ္ဌာန်း။
ဝတ္ထုပသာဒိရွှေ = အထည်ကိုယ်ခြေပ် ဖြစ်သည့်
တစ်ကိုယ်လုံး၊
နိလ = အညို။
ပီတ = အဝါ၊ အရွှေ။

http://www.dhammadownload.com

လောဟိတ = အနီ။။
ဩဒါတ = အဖြူ။။
မဇ္ဈိဋ္ဌ = အနီနု။။
ပဘာသရ = ပြိုးပြိုးပြက်။။
ဂီဝါ = ရွှေ။။
သာဒ္ဓာ = ဘော်ငွေ။။

အပိုဒ် ၆

ပရိဗိုဇ် = သာသနာ့ပြင်ဘက် ရဟန်းတစ်မျိုး။။
တက္ကတွန်း = သာသနာ့ပြင်ဘက် ရဟန်းတစ်မျိုး။။
မုဏေ့ = သူမြတ်။။
အရည့်း = ရသေ့ရဟန်း။။
ဥိးပြည့်း = ခေါင်းတုံးရိတ်ထား သော ရသေ့ ရဟန်း။။
တပသီ = ရသေ့တစ်မျိုး။။
ဗေရာဂီ = သာသနာပ ရသေ့တစ်မျိုး။။
ဝါဒီ = အယူဝါဒရှိသူ။။
စရိုက်ဘာဝ = အပြုအမူအလေ့အကျင့်။။
သာသနာ့ဗာဟိ = သာသနာတော်ပြင်ဘက်။။
အဓိသီလ = လွန်ကဲသောသီလ။။

http://www.dhammadownload.com

အာယတ်ခုနစ်ပုံ = ၁-ပါရာဇိက၊ ၂-သံဃာ ဒိသိသ်၊
၃-ထုလ္လစ္စဉ်း၊ ၄-ပါစိတ်၊
၅-ပါဋိဒေသနီ၊ ၆-ဒုက္ကဋ်၊
၇-ဒုဗ္ဘာသိ။

ပါတိမောက္ခသံဝရ = ရဟန်းကျင့်ဝတ် ပါတိမောက်
သိက္ခာပုဒ်ကို စောင့်စည်းခြင်း။

ဣန္ဒြေခြောက်ပါး = မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်။

ဣန္ဒြိယသံဝရ = ဣန္ဒြေခြောက်ပါးကို စောင့်စည်း
ခြင်း။

မိစ္ဆာဇီဝ = တရားနှင့်မညီသော အသက်မွေး
ခြင်း။

အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ = သက်မွေးဝမ်းကြောင်း စင်ကြယ်မှု၊

ပစ္စဆေကွာထာ = ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခြင်း။

ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ = ပစ္စည်းလေးပါးကို ဆင်ခြင်၍
မှီဝဲခြင်း။

စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ = အလွန်စင်ကြယ်သော သီလ
လေးပါး။

၁-ပါတိမေက္ခ သံဝရ သီလ၊
၂-ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ၊
၃-အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ၊
၄-ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ။။

သီလဝိသုဒ္ဓိ = သီလစင်ကြယ်မှု။။

မဟဂ္ဂတ် = ရူပ၊ အရူပ။။

http://www.dhammadownload.com

၅၄· ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ = စိတ်စင်ကြယ်မှု။

မိစ္ဆာဝါဒီ = ဖောက်ပြန်သော အယူရှိသူ။

ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော ဒိဋ္ဌိဝါဒ

၁။ ပုဗ္ဗန္တ ကပ္ပိက (ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိ) ဝါဒ ၁၈ မျိုး။။

ပုဗ္ဗ+အန္တ =ရှေးအတိတ်က ဖြစ်ခဲ့သော တရား၀ (အကြောင်းအရာ) ကို+ ကပ္ပိက = ကြံစည်စဉ်းစားသူ တို့၏ + ဝါဒ= အကြောအဆို အယူအဆ။။

၂။ အပရန္တ ကပ္ပိက (အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိ) ဝါဒ ၄၄ မျိုး။။

အပရ + အန္တ = နောက်အနာဂတ်+တရား၀ကို+ကပ္ပိက=ကြံစည်လေ့၊ စဉ်းစားလေ့၊ တွေးတောလေ့ရှိသူ။။

၁။ ပုဗ္ဗန္တ ကပ္ပိက ဝါဒ ၁၈-မျိုး

၁-က။။ သဿတဝါဒ ၄-မျိုး။။

သဿတ=သတ္တဝါတို့ သန္တာန်၌ အတ္တရှိ၏။။ ထိုအတ္တသည်တယ်အစရှိမှု မပျက်စီးဘဲ မြဲ၏ဟု ယူဆသော အယူဝါဒ။။

၁-ခ။။ ဧကစ္စသဿတဝါဒ ၄-မျိုး။။

ဧကစ္စ=အချို့+သဿတ=မြဲ၏။။ ဧကစ္စ အသဿတ = အချို့မမြဲ။။

၁-ဂ။။ အန္တနန္တိကဝါဒ ၄-မျိုး။။

အန္တ =လောကကြီးအဆုံးရှိ၏။။ အနန္တ =လောကကြီး အဆုံးမရှိ။။

အန္တာနန္တ ဝါဒ=လောကကြီး အဆုံးလည်းရှိ၊ အဆုံးလည်း မရှိဟူသော

၁-ဃ။။ အမရာ ဝိက္ခေပဝါဒ ၄-မျိုး။။

အမရာဝိက္ခေပ = မပြီးပြတ်နိုင်သော အယူ။။ စိတ်ထဲ၌ ထိုအယူရှိသည့်အတိုင်း ပြောအပ်သောစကားကို 'အမရာ'ဟု ခေါ်၏။။ ဝိက္ခေပ = ဝိ+ခေပ = အမျိုးမျိုးအပုံပုံပြောခြင်း + ဃယ်ရားရောင်တိမ်းခြင်း။။ တစ်နည်း

http://www.dhammadownload.com

အမရာမည်သော ငါးတစ်မျိုးရှိ၏၊ ထိုငါးသည် ငပ်လိုက်ဖော်လိုက်နှင့် ပြေးသွားကာ အရှောင်အတိမ်း ကောင်းလှသောကြောင့် ဖမ်းရမ်မိနိုင်၊ ထိုငါးနှင့်တူသော အယူ စကားကိုလည်း 'အမရဝိက္ခေပ' ဟု ခေါ်သည်။

၁-င။ အဓိစ္စ သမုပ္ပန္နဝါဒ ၂ မျိုး။

အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ ။ အဓိစ္စ = အကြောင်းတစ်ခုတစ်ရာကို မစွဲမိဘဲ (အကြောင်းမရှိဘဲ) + သမုပ္ပန္နံ = ဖြစ်သည်။ အတွေ့သည် ဘာ့ကြောင့်မှ ဖြစ်လာရသည် မဟုတ်၊ သူ့ဖြစ်ချင်လို့ ဖြစ်သည်ဟူသော အယူကို အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဟု ခေါ်သည်။

သ-က။ သဿတဝါဒ ၄-မျိုး

(က) ဘဝယေါင်းများစွာကို ကိုယ်တိုင်သိမြင်သဖြင့် အတွေ့သည် မြဲ၏။။

(ခ) ဆယ်ကမ္ဘာအထိ ကိုယ်တိုင်သိမြင်သဖြင့် အတွေ့သည် မြဲ၏။။

(ဂ) ကမ္ဘာလေးဆယ်အထိ ကိုယ်တိုင်သိမြင်သဖြင့် အတွေ့သည် မြဲ၏။။

(ဃ) ကိုယ်တိုင်မသိ၊ တွေးတောကြံဆ၍ အတွေ့သည် မြဲ၏။။ (တက္ကိပုဂ္ဂိုလ်)

[ဘဝယေါင်းများစွာ ဆက်ကာ ဆက်ကာ ဖြစ်ရာဝယ် ခန္ဓာအိမ်သာ တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုး ပြောင်းလဲရ၏။ အတွေ့ (ငါ) ကား မပြောင်းလဲ။ ခန္ဓာအိမ်၌ မပျက်မစဲ အမြဲတည်သောအတွေ့သည် ဧကန်ရှိ၏။ ဤသို့ယူဆသူများ ဖြစ်ကြသည်။]

http://www.dhammadownload.com

၁-ခ။ ကစ္စသဿတဝါဒ ၄-မျိုး

(က) လောကဖန်ဆန်းသော ဗြဟ္မာကြီးသည် မြင်၏။ မိမိတို့ကား မမြဲ။ [ကုဿရန့်မှာနဝါဒ = ဖန်ဆင်းဝါဒ]

(ခ) အပျော်အပါးများသော (ခိဿာပဒေါသိက) နတ်တို့သည် မမြဲ။ အပျော်အပါးမများသော နတ်တို့သည် မြဲ၏။ ခိဿာ = မြူးထူးပျော်ပါးမှုများသဖြင့် ပဒေါသ = ပျက်စီးရသောနတ်။

(ဂ) ဒေါသကြီးသော (မနောပဒေါသိက) နတ်တို့သည် မမြဲ၊ ဒေါသမကြီးသောနတ်တို့သည် မြဲ၏။

[မန=ဒေါသစိတ်ကြောင့် + ပဒေါသ = စုတေပျက်စီးရသူ။]

(ဃ) ရုပ်သည် မမြဲ၊ စိတ်သည်မြဲ၏။ (တက္ကိပုဂ္ဂိုလ်)။

[သူကား လွန်လေပြီးသောအတိတ်ဘဝကို မမြင်။ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝပေါ်တွင် အချို့မြဲ၍ အချို့မမြဲဟု စဉ်းစားသူဖြစ်သည်။]

၁-ဂ။ အနန္တာနန္တဝါဒ ၄-မျိုး

(က) လောကကြီး အဆုံးရှိ၏။ (အန္တဝါဒ)

(ခ) လောကကြီး အဆုံးမရှိ။ (အနန္တဝါဒ)

(ဂ) လောကကြီး အဆုံးလည်းရှိ။ အဆုံးလည်းမရှိ။ (အနန္တာနန္တဝါဒ)။

(ဃ) လောကကြီး အဆုံးလည်းမဟုတ်၊ အဆုံးမရှိလည်းမဟုတ်၊ (နေဝအန္တာနာနန္တဝါဒ) (တက္ကိပုဂ္ဂိုလ်)

[မိမိတို့၏ ပထဝီကသိုဏ်းအား လျော်စွာ ထင်မြင် ယူဆချက်များဖြစ်၏။]

http://www.dhammadownload.com

၁-ဃ။ အမရာဝိက္ခေပဝါဒ ၄-မျိုး

(က) မုသားကြောက်၍ စကားကို ဖယ်ရှားတိမ်းရှောင်၏။

(ခ) စွဲလမ်းမှု ဥပါဒါန်ကြောက်၍ ဖယ်ရှားတိမ်းရှောင်၏။

(ဂ) ပညာရှိများ စစ်ဆေးမည်ကို ကြောက်၍ ဖယ်ရှားတိမ်းရှောင်၏။

(ဃ) ညံ့ဖျင်း ထုံ,အခြင်းကြောင့် ဖယ်ရှားတိမ်းရှောင်၏။

[အမရာဝိက္ခေပ လေးမျိုးလုံး၌ သူတစ်ပါးကမေးသည်ကို မသိ၍ ရှောင်လွဲနေရခြင်းသာဖြစ်၍ ဘယ်နည်းဖြင့် မိစ္ဆာအယူဖြစ်နိုင်သနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။ ရှောင်လွဲနေရုံဖြင့် မိစ္ဆာအယူ မဖြစ်ချေ။ "ငါ့မှာ မုသားဖြစ်လိမ့်မည်။ ငါ့မှာ ဥပါဒါန် ဖြစ်လိမ့်မည်။ ငါ့ကို စစ်ဆေးကြလိမ့်မည်"ဟု ငါဟူသော အတ္တစွဲရှိ၏။ ထိုသို့ အတ္တစွဲအရင်းခံ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော အယူဝါဒဖြစ်သောကြောင့် ရှေးပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးကို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူရှိသူဟု ဆိုရမည်။ စတုတ္ထပုဂ္ဂိုလ်ကား မောဟကြီးသဖြင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ်မှန်း လုံးဝမသိ။ ထိုသို့ မသိသည်ကို မသိရိုးမနေဘဲ ရှောင်လွဲ၍ ဖြေဆိုမှုကိုပင် အကောင်းဟု စွဲစွဲမြဲမြဲ သဘောကျသော အယူတစ်မျိုးဖြစ်၏။ ထိုအယူကိုပင် မှားသောအယူ (မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ) တစ်မျိုးဟု ဆိုရမည်။]

၁-င။ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဝါဒ ၂-မျိုး

(က) အသညသတ်ဘုံမှ စုတေခဲ့သူ၏ အယူဝါဒ။

[သညာ (ဝါ) စိတ်မရှိသော သတ္တဝါတို့နေရာ ဘုံ ရောက်လာသူဖြစ်သည်။ သူသည် လူ့ဘုံရောက်မှ သညာကို စတွေ့ရသည်။ သို့ကြောင့် အတ္တသည်လည်းကောင်း၊ လောကသည် လည်းကောင်း အကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်၏ဟု ယူဆ၏။]

http://www.dhammadownload.com

(ခ) တက္ကိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အယူအဆ။

[ထိုသူကား လောကသည်လည်းကောင်း၊ အတ္တသည်လည်းကောင်း အကြောင်းမရှိဘဲ သူဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်၏ဟု ကြံဆပြောပြသူဖြစ်သည်။]

ရှေးအတိတ်အကြောင်းအရာအစုကို ကြံစည်တတ်၊ အစဉ်လိုက်၍ မိစ္ဆာအယူကို ယူတတ်ကုန်သော သူတို့သည် ရှေးအတိတ်အကြောင်းအရာစုကို အာရုံပြု၍ မိစ္ဆာအယူဖြစ်ဖို့ရန် အခြေခံစကား အမျိုးမျိုးတို့ကို ဤပြခဲ့သော အကြောင်း ၁၈-မျိုးတို့ဖြင့် စွဲမြဲစွာ ပြောဆိုတတ်ကြ၏။

၂။ အပရန္တကပိုကဝါဒ ၄၄-မျိုး

၂-က။ ဥဒ္ဓမာဃာတနိက သညီဝါဒ ၁၆-မျိုး။

[အာဃာတန = သေခြင်း = (သေရာကာလ) + ဥဒ္ဓ = အထက် (နောက်) သေပြီးနောက် အတ္တအကြောင်းအရာကို ပြောဆိုလေ့ရှိသူများကို "ဥဒ္ဓမာဃာတနိက" ဟု ခေါ်၏။]

၂-ခ။ ဥဒ္ဓမာဃာတနိက အသညီဝါဒ ၈-မျိုး။

၂-ဂ။ ဥဒ္ဓမာဃာတနိက နေဝသညီ နာသညီဝါဒ ၈-မျိုး။

၂-ဃ။ ဥစ္ဆေဒဝါဒ ၇-မျိုး။

၂-က။ ဥဒ္ဓမာဃာတနိက သညီဝါဒ ၁၆-မျိုး

(က) အတ္တသည် အပြောင်းအလဲ (ရုပ်) သဘောရှိ၏။ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်းမရှိ။ သညာလည်းရှိ၏။

(ခ) အတ္တသည် ရုပ်သဘောမရှိ၊ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်း သဘောမရှိ။ သညာလည်းရှိ၏။

http://www.dhammadownload.com

(ဂ) အတ္တသည် ရုပ်သဘော အရှိလည်းဟုတ်၏။ ရုပ်သဘောမရှိလည်းဟုတ်၏။ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်းမရှိ။ သညာရှိ၏။

(ဃ) အတ္တသည် ရုပ်သဘောရှိသည်လည်းမဟုတ်။ ရုပ်သဘောမရှိသည်လည်း မဟုတ်။ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်း မရှိ။ သညာရှိ၏။

(င) အတ္တသည် အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိ၏။ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်း မရှိ။ သညာရှိ၏။

(စ) အတ္တသည် အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ။ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်းမရှိ။ သညာရှိ၏။

(ဆ) အတ္တသည် အဆုံးရှိလည်းဟုတ်။ အဆုံးမရှိလည်း ဟုတ်၏။ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်းမရှိ။ သညာရှိ၏။

(ဇ) အတ္တသည် အဆုံးရှိလည်းမဟုတ်။ အဆုံးမရှိလည်း မဟုတ်။ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်းမရှိ။ သညာရှိ၏။

(ဈ) အတ္တသည် တစ်မျိုးတည်းသော သညာရှိ၏။ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်းမရှိ။ သညာရှိ၏။

(ည) အတ္တသည် အမျိုးမျိုးသညာရှိ၏။ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်းမရှိ။ သညာရှိ၏။

(ဋ) အတ္တသည် သေးငယ်သော သညာရှိ၏။ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်းမရှိ။ သညာရှိ၏။

(ဌ) အတ္တသည် အတိုင်းအရှည် မရှိလောက်အောင် ကြီးကျယ်သော သညာရှိ၏။ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်းမရှိ။ သညာရှိ၏။

http://www.dhammadownload.com

(ခ) အတ္တသည် စင်စစ် သုခရှိ၏။ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်းမရှိ။ သညာရှိ၏။

(ဃ) အတ္တသည် စင်စစ် ဒုက္ခရှိ၏။ သေပြီးနောက်ပျက်စီးခြင်းမရှိ။

(ဏ) အတ္တသည် သုခ၊ ဒုက္ခနှစ်မျိုးလုံးရှိ၏။ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်းမရှိ။ သညာရှိ၏။

(တ) အတ္တသည် အဒုက္ခ မသုခ (ဥပေက္ခာ) ရှိ၏။ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်းမရှိ။ သညာရှိ၏။

[ဥဒ္ဓမာယာတန အယူအဆ သညီဝါဒ ရှိကုန်သောသူတို့သည် ဤ ၁၆-ပါးသော အကြောင်းပြချက်တို့ဖြင့် အတ္တကို သေပြီးနောက် သညာရှိသည်ဟု ယူဆကြလေသည်။]

၂-ခ။ ဥဒ္ဓမာယာတနိက အသညီဝါဒ ၈-မျိုး

(က) အတ္တသည် အကြောင်းအလဲ (ရုပ်) သဘောရှိ၏။ သေပြီးနောက် မြိ၏။ သညာမရှိ။

(ခ) အတ္တသည် ရုပ်သဘောမရှိ၊ သေပြီးနောက်မြိ၏။ သညာမရှိ။

(ဂ) အတ္တသည် ရုပ်သဘောအရှိလည်း ဟုတ်၏။ ရုပ် သဘောမရှိလည်း ဟုတ်၏။ သေပြီးနောက် မြိ၏။

(ဃ) အတ္တသည် ရုပ်သဘောရှိသည်လည်း မဟုတ်။ ရုပ် သဘောမရှိလည်း မဟုတ်။ သေပြီးနောက် မြိ၏။ သညာမရှိ။

http://www.dhammadownload.com

(ဂ) အတ္တသည် အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိ၏။ သေပြီးနောက် မြဲ၏။ သညာမရှိ။

(စ) အတ္တသည် အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ။

(ဆ) အတ္တသည် အဆုံးလည်းရှိ။ အဆုံးလည်း မရှိ။

(ဇ) အတ္တသည် အဆုံးရှိလည်းမဟုတ်။ အဆုံးမရှိလည်း မဟုတ်။ သေပြီးနောက် မြဲ၏။ သညာမရှိ။

[ဥဒ္ဓမာယာတနိက အသညီဝါဒရှိသော သူတို့သည် ဤရုစ်ပါးသော အကြောင်းပြချက်တို့ဖြင့် အတ္တကို သေပြီးနောက် သညာမရှိဟု ယူဆကြ၏။]

၂-ဂ။ ဥဒ္ဓမာယာတနိက နေဝသညီနာသညီဝါဒ စ-မျိုး

(က) အတ္တသည် အပြောင်းအလဲ (ရုပ်) သဘောရှိ၏။ သေပြီးနောက် မြဲ၏။ သညာရှိလည်း မဟုတ်။ သညာမရှိလည်း မဟုတ်။

(ခ) အတ္တသည် ရုပ်သဘောမရှိ။

(ဂ) အတ္တသည်ရုပ်သဘောလည်းရှိ၏။ရုပ်သဘောလည်းမရှိ။

(ဃ) အတ္တသည် ရုပ်သဘောအရှိလည်းမဟုတ်။ ရုပ်သဘော မရှိလည်း မဟုတ်။

(င) အတ္တသည် အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိ၏။

(စ) အတ္တသည် အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ။

(ဆ) အတ္တသည် အဆုံးလည်းရှိ။ အဆုံးလည်းမရှိ။

(ဇ) အတ္တသည် အဆုံးရှိလည်း မဟုတ်။ အဆုံးမရှိလည်း မဟုတ်။ သေပြီးနောက် မြဲ၏။ သညာရှိလည်းမဟုတ်။ သညာမရှိလည်း မဟုတ်။

http://www.dhammadownload.com

[ဥဒ္ဒမာယာတနိုက နေဝသညီနာသညီဝါဒရှိသောသူတို့သည် ဤရှစ်ပါးသော အကြောင်းပြတို့ဖြင့် အတ္တကို သေပြီးနောက် သညာရှိလည်းမဟုတ်၊ သညာမရှိလည်း မဟုတ်ဟု ယူဆကြ၏။]

၂-ယ။ ဥစ္ဆေဒဝါဒ ၇-မျိုး

[သတ္တဝါသည် သေလျှင် အသက်မရှိ၊ ပြတ်စဲတော့၏ဟူသော အယူကို ဥစ္ဆေဒဝါဒဟု ခေါ်သည်။]

(က) ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးလျှင် အတ္တလည်း ပြတ်စဲပျောက်ပျက်၏၊ သေပြီးနောက် ဘာမျှ မဖြစ်တော့ချေ။

(ခ) လူ့ဘဝတစ်ဘဝမျှဖြင့် ဤအတ္တသည် မပြတ်စဲသေး၊ နတ်ဖြစ်ပြီးနောက်မှ အဆက်မရှိ ပြတ်စဲတော့၏။ ဘာမျှ ထပ်၍ မဖြစ်တော့ချေ။

(ဂ) နတ်ဘဝဖြင့် ဤအတ္တသည် မပြတ်စဲသေး။ ဗြဟ္မာဖြစ်ပြီးနောက်မှ အဆက်မရှိ ပြတ်စဲတော့၏။ ဘာမျှ ထပ်၍ မဖြစ်တော့ချေ။

(ဃ) အာကာသာနဉ္စာယတန ဘုံသို့ရောက်မှ အတ္တသည် ပြတ်၏။

(င) ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံသို့ရောက်မှ အတ္တသည် ပြတ်၏။

(စ) အာကိဉ္စညာယတနဘုံသို့ ရောက်မှအတ္တသည်ပြတ်၏။

(ဆ) နေဝသညာနာသညာယတနဘုံသို့ရောက်မှ အတ္တသည် ပြတ်၏။

[ဥစ္ဆေဒ အယူရှိကုန်သော သူတို့သည် ဤ ၇-မျိုးသော အကြောင်းပြတို့ဖြင့် ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါတို့၏ ပြက်စဲပျက်စီးကင်းပျောက်ခြင်းကို ပြောဆိုကြ၏။]

http://www.dhammadownload.com

၂-ငယ။ ဒိဋ္ဌမမွနိဗ္ဗာနဝါဒ ၅-မျိုး

[လက်ရှိခန္ဓာကိုယ်၌ ဒုက္ခကင်းလျ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းကို ဒိဋ္ဌမမွနိဗ္ဗာန = လောကီနိဗ္ဗာန်ဟု ခေါ်သည်။]

(က) ကာမဂုဏ်ငါးမျိုးဖြင့် တင့်တယ်စံပယ်လျက် ခံစားစံစားရခြင်းသည် သတ္တဝါ၏ မွန်မြတ်သော ဒိဋ္ဌမမွနိဗ္ဗာန်ဖြစ်၏။

(ခ) ပထမစျာန်ကိုရသည့်အခါ အတ္တသည် မွန်မြတ်သော ဒိဋ္ဌမမွနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်၏။

(ဂ) ဒုတိယစျာန်ကို ရသည့်အခါ အတ္တသည် မွန်မြတ်သော ဒိဋ္ဌမမွနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်၏။

(ဃ) တတိယာစျာန်သို့ရသည့်အခါမှ ဒိဋ္ဌမမွနိဗ္ဗာန်။

(င) စတုတ္ထစျာန်ကိုရသည့်အခါမှ ဒိဋ္ဌမမွနိဗ္ဗာန်။

[ဤငါးမျိုးသော အကြောင်းပြတို့ဖြင့် ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါတို့၏ မွန်မြတ်သော ဒိဋ္ဌမမွနိဗ္ဗာနဝါဒကို ပြောဆိုယူဆကြသည်။]

နောက်အနာဂတ် အကြောင်းအရာစုကို ကြံစည်တတ် ယူဆတတ်သော သူတို့သည် ဤပြုခဲ့သော အကြောင်း ၄၄-မျိုးတို့ဖြင့် စွဲမြဲစွာ ပြောဆိုကြ၏။

ဤသို့လျှင် ရှေးအတိတ်ကဖြစ်ခဲ့သော အကြောင်းအရာများကို ကြံစည်စဉ်းစားသူတို့၏ အယူအဆ ဝါဒ ၁၈-မျိုးနှင့် နောက် အနာဂတ် အကြောင်းအရာကို ကြံစည်စဉ်းစားသူတို့၏ အယူအဆ ဝါဒ ၄၄-မျိုးအားဖြင့်(၆၂) ပါးသော ဒိဋ္ဌိဝါဒတို့ ဖြစ်သတည်း။

(ဤ ၆၂-ပါးသော ဒိဋ္ဌိတို့အကြောင်း အကျယ်ကို မုံရွေးဧတဝဂ် ဆရောတော်ဘုရားကြီး ပြုစုတော်မူသော သမ္မာဒိဋ္ဌိပဒနိကျမ်း

http://www.dhammadownload.com

ပထမစာအုပ်တွင် အလွယ်ကြည့်နိုင်ပါသည်။ မူရင်းကျကျ လေ့လာလိုပါက ဗြဟ္မာလသုတ်တွင် ကြည့်ရှုကြပါကုန်။ ဤမှတ်ချက်ကိုမူ ဗြဟ္မာလသုတ်မှ အကျဉ်းချုပ်ကောက်နှုတ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။]

ဝိတက္ကိ = ဆန့်ကျင်သော အယူရှိသူ။

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ = အယူအမြင် စင်ကြယ်မှု။

ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ = တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော ယုံမှားသင်္ကာကို လွန်မြောက်သောဉာဏ်၏ စင်ကြယ်မှု။

တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော ယုံမှားသင်္ကာ = ယုံမှားခြင်း တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး။

၁။ ငါသည် အတိတ်ကာလ၌ ဖြစ်ခဲ့သလော။

၂။ ငါသည် အတိတ်ကာလ၌ မဖြစ်ခဲ့သလော။

၃။ ငါသည် အတိတ်ကာလ၌ အဘယ်သို့သောသူ ဖြစ်ခဲ့သနည်း။

၄။ ငါသည် အတိတ်ကာလ၌ အဘယ်သို့ ဖြစ်ခဲ့သနည်း။

၅။ ငါသည်အတိတ်ကာလ၌ အဘယ်သူ ဖြစ်ပြီးနောက် အဘယ်သူ ဖြစ်ခဲ့သနည်း။

၆။ ငါသည် အနာဂတ် ကာလ၌ ဖြစ်လတ္တံ့လော။

http://www.dhammadownload.com

၇။ ငါသည် အနာဂတ်ကာလ၌ မဖြစ်လတ္တံ့.လော။

၈။ ငါသည် အနာဂတ်ကာလ၌ အဘယ်သို့သော်သူ ဖြစ်လတ္တံ့.နည်း။

၉။ ငါသည် အနာဂတ်ကာလ၌ အဘယ်သို့ ဖြစ်လတ္တံ့.နည်း။

၁၀။ ငါသည်အနာဂတ်ကာလ၌ အဘယ်သူဖြစ်ပြီးနောက် အဘယ်သူ ဖြစ်လတ္တံ့.နည်း။

၁၁။ ငါသည် ဟုတ်ပါလေ၏လော။

၁၂။ ငါသည် မဟုတ်လေသလော။

၁၃။ ငါ ဘယ်သူဖြစ်သနည်း။

၁၄။ ငါ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း။

၁၅။ ငါသည် အဘယ်မှ လာသနည်း။

၁၆။ ငါသည် အဘယ်သို့ သွားလတ္တံ့.နည်း။

မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိ = မဂ်ဟုတ်မဟုတ် သိမြင်နိုင်သောဉာဏ်အမြင် ဈင်ကြယ်မှု။

ပဋိပဒါဉာဏ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိ = မဂ်ရောက်ကြောင်း ကျင့်စဉ်ကို သိမြင်သော ဉာဏ်စင်ကြယ်မှု။

သဟေတုတ် = တကွဖြစ်သော။

သမ္မယုတ် = အတူယှဉ်သော။

http://www.dhammadownload.com

သစ္စာလေးတန်ကို = သစ္စာအနက် ဆယ့်ခြောက်ချက်။
ဆယ်ခြောက်နက်ဝေဖန်၍
ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ = သစ္စာလေးပါးအမှန်တရားကို သိ
မြင်သော ဉာဏ်အမြင်စင်ကြယ်မှု။
တဒင်္ဂဝိမုတ္တိ = ကာမကုသိုလ်ဖြင့် ကိလေသာမှ
အခိုက်အတန့်မျှ လွတ်မြောက်မှု။
ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိ = မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ဖြင့် ကိလေသာကို
ပယ်ခွာ လွတ်မြောက်မှု။
သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိ = ဖိုလ်ဖြင့် ကိလေသာမှ အကြွင်းမဲ့
လွတ်မြောက်မှု။
ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိ = မဂ်ဖြင့် ကိလေသာမှ အကြွင်းမဲ့
လွတ်မြောက်မှု။
ပဋိနိဿဂ္ဂဝိမုတ္တိ = ဖိုလ်ဖြင့် ကိလေသာမှ ထပ်မံ လွတ်
မြောက်မှု။
နိဿရဏဝိမုတ္တိ = ကိလေသာမှ လုံးဝလွတ်မြောက်မှု။
အာဂါရမုနိ = လူဝတ်ကြောင်သူမြတ်။
အနာဂါရမုနိ = ရဟန်းသူမြတ်။
သေက္ခမုနိ = အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ခုနစ်ယောက်။
အသေက္ခမုနိ = ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်။
ပစ္စေကမုနိ = ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ။
မုနိန္ဒာဘိပဝရ = မုနိငါးပါးတို့ထက်မြတ်သော။
အတုလမုနိ = အတုမရှိသော မြတ်စွာဘုရား။

http://www.dhammadownload.com

အပိုဒ် ၇

ဂင်္ဂါဝါပ္ပ = ဂင်္ဂါမြစ်တွင်းရှိ သဲများ။။

အနန္တရ = အဆုံးမရှိသော နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်
တော်မူသော။။

သီလသံဝရ = သီလစောင့်ခြင်း။။

ဣန္ဒြိယသံဝရ = ဣန္ဒြေခြောက်ပါး စောင့်စည်းခြင်း။။

ဘောဇနေမတ္တညုတာ = ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည်သိခြင်း။။

ဇာဂရိယာနုယောဂ = နိုးကြားခြင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်း။။

သဒ္ဓါ = ရတနာသုံးပါး၊ ကံနှင့်အကျိုးကို
ယုံကြည်ခြင်း။။

ဒုတ် = တရားမမေ့ခြင်း။။

ဟိရိ = မကောင်းမှုကို ရှက်ခြင်း။။

ဩတ္တပ္ပ = မကောင်းမှုကို ကြောက်ခြင်း။။

ဗာဟုသစ္စ = အကြားအမြင်များခြင်း။။

ဝီရိယ = လုံ့လရှိခြင်း။။

ပညာ = အသိဉာဏ်ရှိခြင်း။။

လေးဖြာစျာန် = ပထမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယ
စျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ဟူသော စျာန်
လေးပါး။။

စရဏတရား = အကျင့်တရား။။

ဉာဏကုသလ = လူမျိုးအသိုးသိုး။။

ဝေါဟာရသဒ္ဒါ = ဘာသာစကား။။

http://www.dhammadownload.com

အတ္ထပဒီသမ္ဘိဒါ = အနက်ကိုခွဲခြမ်းလျှင် သိသောဉာဏ်။
ဝါစာဂီရတ် = နှုတ်ထွက်စကား။
ဓမ္မပဒီသမ္ဘိဒါ = ဓမ္မကို ခွဲခြမ်းလျှင် သိသောဉာဏ်။
ဝိဂြိုဟ်ဝစနတ် = ပုဒ်၏ အနက်ရင်း။
စာတ် = ပုဒ်၏ရင်းမြစ်။
ပစ္စည်း = ပုဒ်၏ နောက်ဆက်စကား။
လိင် = ပုဒ်၏ ကျတ္ထိလိင်၊ ပုလ္လိင်။
အန် = ပုဒ်၏ အဆုံး။
နိရုတ္တိပဒီသမ္ဘိဒါ = သဒ္ဒါနည်းကို ခွဲခြမ်းလျှင် သိသော ဉာဏ်။
သဒ္ဒါပညတ် = ဝေါဟာရစကားအဖြစ်။
ပဒီဘာနပဒီသမ္ဘိဒါ = ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာလျှင် သိသောဉာဏ်။
ဣဒ္ဓိဝိဓ = တန်ခိုးအမျိုးမျိုး ဖန်ဆင်းခြင်း။
စေတောပရိယ = သူတစ်ပါး၏စိတ်ကို သိသောဉာဏ်။
ယထာကမ္မူပဂ = ကံအတိုင်းဖြစ်နေကြသော (သတ္တဝါတို့ကို မြင်သောဉာဏ်)
အနာဂတံသ = နောင်ဖြစ်လတ္တံ့ကို မြင်သောဉာဏ်။
ရူပစ္ဈာန်လေးရပ် = ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထစ္ဈာန်။
အရူပစ္ဈာန်လေးရပ် = အာကာသာနဉ္စာယတန၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန၊ အာကိဉ္စညာယတန၊ နေဝသညာနာသညာယတန။

http://www.dhammadownload.com

ကျေးဇူးတော် တစ်ဆယ်ရှစ်ပါး = အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်တို့၌ မပိတ်မပင်သော ဉာဏ်ရှိတော်မူသည် သုံးပါး။
ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံတို့သည် ဉာဏ်တော်လျှင် ပြုဖွာန်း၏။
ဉာဏ်တော်သို့ အစဉ်လိုက်၏။
သုံးပါးပေါင်းသော ခြောက်ပါး။
ဆန္ဒ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ ဝိမုတ္တိတို့၏ ယုတ်လျော့ခြင်း မရှိ။
ပေါင်းသော တစ်ဆယ့်နှစ်ပါး။
မြူးထူးခြင်းမရှိ၊ မြူးထူးလိုသော စကားမရှိ၊ ချွတ်ယွင်းသည်မရှိ၊ အဆောတလျှင်ပြုသော အမှုမရှိ၊ ကြောင့်ကြခြင်းမရှိ၊ ပေါင်းသော် တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါး။

အုံဖွယ်တစ်ဆယ့်ရှစ်စုံ = ၁၊ သင်္ကန်းတော်သည် ဖွပ်ရ၊ ဆိုးရခြင်းမရှိ၊ နွမ်းရိခြင်း မရှိ။
၂၊ ဆံတော်သည် ထောထွက်စ, ကဖြတ်သည်တိုင်း အသက်တော် ပတ်လုံး လက်နှစ်သစ်မျှသာ ရှိခြင်း။
၃၊ ပရိကွာရာရှစ်ပါးကို ဆောင်ယူထားမူသော်လည်း ကိုယ်နှင့်မထိခြင်း။

http://www.dhammadownload.com

၄၊ သပိတ်တော် ဆေးလျှင် လက်တော်စင်နှင့်၍ လက်တော် ဆေးလျှင် သပိတ်တော်စင်နှင့်ခြင်း။

၅၊ မုန်ညင်းသီးခွဲ တည်းဟူသော ကြွတ်ထဲသို့ ဝင်တော်မူနိုင်ခြင်း။

၆၊ ရောင်ခြည်တော် လွှတ်လျှင် အရပ်ဆယ်မျက်နှာတိုင်အောင်နှံ့ခြင်း။

၇၊ ကိုယ်တော်ကို အသိန်းအသန်း ဖန်ဆင်း၍ သတ္တဝါကို ဆွတ်နိုင်ခြင်း။

၈၊ ဇာတိခေတ်၊ အာဏာခေတ်၊ ဝိသယခေတ်သုံးပါး၌ အမိုက်ကို လည်းကောင်း၊ အလင်းကို လည်းကောင်း ဖန်ဆင်းနိုင်ခြင်း။

၉၊ ကိုယ်တော်ကို အထက် ကောင်းကင်သို့ ရောက်အောင် လဝန်းပေါသကဲ့သို့ မြှင့်နိုင်ခြင်း။

၁၀၊ သန့်ရှင်းသော၊ သာယာသော၊ သိလွယ်သော၊ နာချင်ဖွယ်သော၊ ပျံ့သော၊ လုံးသော၊ နက်နဲသော၊ ပဲ့တင်ထပ်သော အင်္ဂါရုစ်ပါး နှင့် ပြည့်စုံသော အသံတော်ဖြင့် ဟောတော်မူသည့် တရားတော်သည် ပရိသတ်ရှိလေရာရာ ကြားနိုင်ခြင်း။

http://www.dhammadownload.com

၁၁၊ လူနတ်တို့၏စိတ်ကို သိနိုင်သော အာသယာနုသယဉာဏ်။။

၁၂၊ ကျွတ်ခဲ့သော သတ္တဝါတို့ကို သိတော်မူနိုင်သော မဟာကရုဏာ သမာပတ္တိဉာဏ်။။

၁၃၊ ဤသူကား နောက်ဖြန် ကျွတ်လတ္တံ့၊ ဤသူကား သန်ဘက် ကျွတ်လတ္တံ့. စသည်ဖြင့် သိနိုင်သော ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်။။

ဥယျဖံတရား၀ါး ပါး။။

ပေါင်း ၁၈ ပါး။။

အပိုဒ် ၈

ဒေ၀ပုတ္တမာရ် = မာရ်နတ်။။

ကိဏသမာရ် = ကိလေသာဆယ်ပါး။။

ခန္ဓမာရ် = ခန္ဓာ၀ါး ပါး။။

မစ္စုမာရ် = သေခြင်းတရာ.။။

အဘိသင်္ခါရမာရ် = ပြုပြင်စီရင်မှု။။

သတိပဋ္ဌာန် = သတိတည်ဆောက်မှု။။

သမ္မပ္ပဓာန် = ကောင်းစွာအားထုတ်မှု။။

http://www.dhammadownload.com

ဥဒ္ဒါပါဒ် = မဟာဂ္ဂုတ် ဃောကုတ္တရာ တရားထူး တို့ ဖြစ်ပေါ်ပြီးခြင်း၏ အခြေပါဒ ဖြစ်သော တရား။

ဥဇ္ဇေ = မိမိတို့ဆိုင်ရာကိစ္စ၌ အစိုးရမှု ရှိသော တရား။

ဗိုလ် = ဆန့်ကျင်ဘက် တရားတို့ကြောင့် တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိ ခိုင်ခဲ့အားကောင်း သောတရား။

ဗောဇ္ဈင် = မဂ်ဉာဏ်ဟူသော ဗောဓိ၏အစိတ် အပိုင်းဖြစ်သော တရား။

မဂ္ဂင် = မဂ်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သောတရား။

ဗောဓိပက္ခိယ = မဂ်ဉာဏ်၏ အသင်းအပင်း၌ဖြစ်ကြ သောတရား။ သတိပဋ္ဌာန်-၄၊ သမ္မပ္ပဓာန်-၄၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်-၄၊ ဣန္ဒြေ-၅၊ ဗိုလ်-၅၊ ဗောဇ္ဈင်-၇၊ မဂ္ဂင်-၈ ပါးအားဖြင့် ၃၇ ပါး ရှိသည်။

မာရ်ဗိုလ်ပါ = မာရ်နတ်၏ စစ်သည်တပ်သား။

အသံခံတ = အကြောင်းတရား မပြုအပ်သော။

ခေမ = ဘေးကင်းရာနိဗ္ဗာန်။

ဝမ္မာရုံ = မဂ်တရား၏ အာရုံနိဗ္ဗာန်။

http://www.dhammadownload.com

အပိုဒ် ၉

ဌာနာဌာနေ ဇာနာသလ္လညာဏ် = အရာဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကို သိတတ်သောဉာဏ်။

ဝိပါကညာဏ် = ကံအထူးကို သိတတ်သောဉာဏ်။
(ကမ္မဝိပါကန္တရညာဏ်)

သဗ္ဗတ္ထဂါမိနီညာဏ် = ကံ၏ အပိုင်းအခြားကို သိတတ်သော ဉာဏ်။

နာနာဓာတုညာဏ် = ဓာတ်တို့၏ အထူးအပြားကို သိတတ်သောဉာဏ်။

အဓိမုတ္တိညာဏ် = သတ္တဝါတို့၏အလို နှလုံးသွင်းကို သိတတ်သောဉာဏ်။

ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိ ညာဏ် = ဣန္ဒြေရှင်မရှင်ကို သိတတ်သော ဉာဏ်။

ဘာနာဒိသံကိလေသညာဏ် = ဈာန်စသည်တို့၏ ညစ်ညူးခြင်းကို သိတတ်သောဉာဏ်။

ခေတ်သုံးထပ် = ဓာတိခေတ်၊ အာဏာခေတ်၊ ဝိသယ ခေတ်သုံးပါး။

လောကုတ္တရာတရားမြတ် ကိုးပါး = မဂ် ၄-ပါး+ဖိုလ် ၄-ပါး+နိဗ္ဗာန် ၁။ (အချို့မူ၌ ၈ ပါးဟု ဆိုသည်။)

နရက် = ငရဲဘုံ။

သုံးခရိုင် = ကာမဘုံ၊ ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံ ၃ ပါး။

ဂုဏ် အရဟာတ် = မြတ်သောဂုဏ်။

http://www.dhammadownload.com

အပိုဒ် ၁၀

အမုဆက္ကသတ = ခြောက်ရာမှာ ငါးဆယ်လျှော့ဟူသည့် သဘော၊ ငါးရာ့ ငါးဆယ်ဈာတ်ဆောင်များကို ဆိုသည်။ (အမု=အခွဲနှင့်တကွ၊ ဆက္ကသတ=ခြောက်ရာ)။

အနန္တဘဝ = အဆုံးမရှိသောဘဝ။

ဓနပရိဖ္ဖာဂ = ပစ္စည်းဥစ္စာကို စွန့်ခြင်း။

ပုတ္တပရိဖ္ဖာဂ = သားသမီးကို စွန့်ခြင်း။

ဘရိယပရိဖ္ဖာဂ = မယားကို စွန့်ခြင်း။

အင်္ဂပရိဖ္ဖာဂ = မျက်စိစသော အင်္ဂါကိုစွန့်ခြင်း။

ဇီဝိတ ပရိဖ္ဖာဂ = အသက်ကိုစွန့်ခြင်း။

ဟေတုသမ္ပဒါ = အကြောင်းပြည့်စုံခြင်း။

ရံသိနေပြောက် = နေရောင် နေပြောက်။

မေရုပဗ္ဗတ = မြင်းမိုရ်တောင်။

သိလာတောင် = ကျောက်တောင်။

တစ်ပြိုင်တည်လျက် တစ်ပြိုင်ပျက် = အတူဖြစ်၊ အတူပျက်သော စကြာဝဠာကုဋေတစ်သိန်း။

http://www.dhammadownload.com

အပိုဒ် ၁၁

ဒဿနာကာရ = မြင်ပုံအခြင်းအရာ။

သောဇ္ဇသ = တစ်ဆယ့်ခြောက် (သစ္စာအနက် ဆယ်ခြောက်ချက်)။

မေယျဝန် = အလွန်သည်းထန်သော မိုးကြိုး။

ဓမ္မဘောရီ = တရားတည်းဟူသောစည်တော်။

မေဒနီ = အဆီ၊ အနှစ်။

ဒေဝါဓိဒေဝိန္ဒ = နတ်တကာတို့ထက်မြတ်သောနတ်။

ဗြဟ္မာဓိဗြဟ္မိန္ဒ = ဗြဟ္မာတကာတို့ထက် မြတ်သော ဗြဟ္မာ။

တိဘဝပါရဂူ = ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပဟူသော ဘဝ သုံးပါး၏ တစ်ဘက်သို့လည်း ရောက်သည့် မြတ်စွာဘုရား။

အဘိဘူပါမောက္ခ = ဗြဟ္မာတို့၏ အကြီးအကဲ။

အနုတ္တရ = မိမိထက် လွန်မြတ်သူ မရှိသော။

မဟာဓမ္မရာဇ် = တရားမင်း မြတ်စွာဘုရား။

http://www.dhammadownload.com

ဝတ်အသင်းအဖွဲ့.ဗျားလက်စွဲ(ဝဏ္ဏဂုဏ်)

၁။ ပညာအလင်းပြအသံထွက် ပရိတ်ကြီး ၃၀။
(၄င်း) (ဖလင်ဖုံးနှင့်) ၃၅။
(အသံထွက် - ဖြစ်စဉ်ဝတ္ထု - မြန်မာပြန်နှင့် ရွတ်ဖတ်
ရကျိုး - သံဝေဂလက်ခံပါသည် အစုံလင်ဆုံး)

၂။ ပညာအလင်းပြ ဓမ္မစကြာအသံထွက် ၁၅။
(အမွှန်းနှင့် မြန်မာပြန်ပါသည်)

၃။ ပညာအလင်းပြ ပဌာန်းအသံထွက် ၁၅။
(အပွင့်နှင့် အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းပါသည်)

၄။ ပညာအလင်းပြ ဆယ်စောင်တွဲ(အစုံလင်ဆုံး) ၇၀။

၅။ မဟာအာဋာနာဋိယသုတ်တော်ကြီး (စက္ကူခေါ) ၅၀။

၆။ ဥပ္ပါတသန္တိနှင့် ရတနာရွှေထီး (စက္ကူခေါ) ၁၀၀။

၇။ ဓမ္မစကြာသုတ်တော်နှင့် ဒုနတ္တလက္ခဏာသုတ်
(ဘုရားဟော ပါဠိတော် + လယ်တီပြန်မာပြန်+
ဦးဖေမောင်တင်၏ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်- ၇၅။

၈။ ဂုဏ်တော်ကွန်ချာအမြွှေတေ ပုတီးစိပ်နည်း ၅၀။

၉။ ဗုဒ္ဓပရိတ်တော်နှင့် အန္တရာယ်ကင်း ၅၅။
ဂါထာပေါင်းချုပ် (စက္ကူကြမ်း-ရိုးရိုးဖုံး)

၁၀။ ၄င်း ပရင်းတင်းစက္ကူပြူခေါ + ခန်.ချုပ် ၁၀၀။
ရန်ကုန်-မန္တလေးနှင့် မြို့တိုင်း ဆိုင်တိုင်းမှာ ရနိုင်ပါပြီ။

http://www.dhammadownload.com

ပညာအဆင်းပြ

ဗဟုစရိယပါဠိတော်

အာသံဇွန်

လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးဇော်

ခမ္ဗစကြာ မြန်မာဘာသာပြန် ပါရှိသည်

ပါဠိဆရာကြီး ဦးဘုန်းဇော် ကြီးကြပ်ပြင်ဆင်သည်။

http://www.dhammadownload.com

ဓမ္မဒါနပြုရန်

ပညာအလင်းပြု(အိုက်ဆောင်)တရားဟောများ

၁။ မေတ္တာဘာဝနာ တရားတော် ၌။

၂။ ဓါရဏာပါဠိတော် အသံထွက်၊ အဘိဏှ
ပါဠိတော် အသံထွက် ၊ ပရိမိတ္တ ဇာလ
ပါဠိတော် အသံထွက် နှင့် နိဿယများ ၅။

၃။ ပဌာန်းပါဠိတော်နှင့် အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်း ၅။

၄။ ပရိတ်ကြီး ပါဠိတော်နှင့် မေတ္တာပွားနည်း ၅။

၅။ လယ်တီမဟာ သရဏာဂုံတော်၊ အနှစ်ချုပ် ၅။

၆။ လယ်တီ (၇) ဆူ စက်ပရိတ်နှင့်
ဂုဏ်တော် (၂၄) ပါး ဘုရားရှိခိုး ၅။

၇။ ဆရာတော်ကြီး (၇) ပါး တရားလမ်းညွှန် ၅။

၈။ (၇) ရက်သားသမီး သက်စောင့်ဂါထာများ ၅။

၉။ ဘုရားရှင်၏ နောက်ဆုံးစကားနှင့် ထွဋ်ခေါင်
ကမ္မဋ္ဌာန်းသံပေါက် ဦးပေါ်ဦး အမေးအဖြေ ၅။

၁၀။ တောင်တန်းဆရာတော်ကြီး နတ်ချစ်ဂါထာ ၅။

၁၁။ ရှင်သီဝလိ နှင့် ရှင်ဥပဂုတ် ဂါထာတော် ၈။

၁၂။ လိုရာဆန္ဒပြည့် စိန္တာမဏိ မန္တာန်တော် ၁၀။

၁၃။ ဩသဓသုနှင့် ငါးပါးသီလအာဖွင့် ၁၀။

၁၄။ ဝုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှုအာခြေပြုကျမ်း ၁၅။

၁၅။ ဓမ္မစကြာနှင့်အနတ္တလက္ခဏာ (မြန်မာပြန်) ၁၅။

http://www.dhammadownload.com

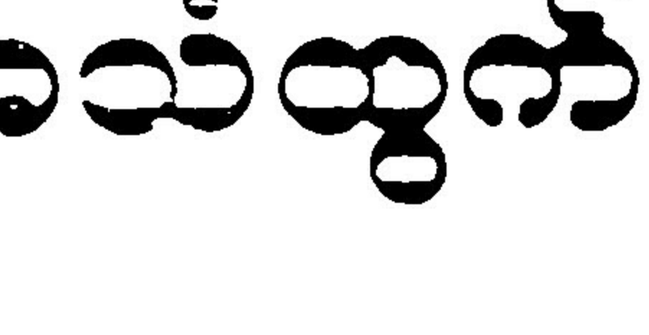
ပညာအလင်းပြ

ပဌာန်းပါဠိတော်

အာသံထွက်

ထွက်ပါပြီ

ပြည်လုံးကျွတ်ဖြန့်ချိရေး

တိုက်တည်သက္ကရာဇ်
၁၉၂၀

တိုက်တည်သက္ကရာဇ်
၁၂၈၀

ပညာအလင်းပြစာပေ၊ အမှတ်-၁၃၀၊ ဗိုလ်ချုပ်လမ်းနှင့် ၄၀ လမ်း၊
ရန်ကုန်မြို့၊ ပုဇွန်ကောင်တိုက်၊ ဖုန်း- ၉၀၉၂၇။

http://www.dhammadownload.com

ဆင်းရဲမှုအပေါင်းကလျှင်မြန်စွာလွတ်မြောက်နိုင်သော

အလွယ်ဆုံး အတိုဆုံး အရှင်းဆုံး ကျင့်စဉ်

စကၠန့်သုံးရာ ဘာဝနာ

(၆၀)

ဂါထာပိဋကတ်

တရားရှုမှတ်နည်း

မောင်လှပေါ်(မဟာဓမ္မဝိဇ)

ပြည်လုံးကျွတ်ဖြန့်ချိရေး

တိုက်တည်သက္ကရာဇ်
၁၉၂၀

တိုက်တည်သက္ကရာဇ်
၁၂၈၀

ပညာအလင်းမြ စာပေ၊ အမှတ်-၁၃၀၊ ဗိုလ်ချုပ်လမ်းနှင့် ပုဇွန်းတောင်လမ်းကြိုင်၊
ရန်ကုန်မြို့၊ ပုဇွန်တောင်စာတိုက်၊ ဖုန်း- ၉၀၉၂၇၇

http://www.dhammadownload.com

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးနှင့်

အနာဂါမ် ဆရာသက်ကြီးတို့၏ မူ

အာနာပါနသိမှုဖြင့်

ဝိပဿနာ ရှုပွားနည်း

စာအုပ် ထွက် ပါပြီ

- ဝိပဿနာတရား အားထုတ်သူတို့၏ ရှေးဦးပြုဖွယ်
- သင်ကြားပေးမည့် ဆရာသမားတို့၏ ရှေးဦးပြုဖွယ်
- သမာဓိထူထောင်ရာတွင် ပေါ်လာတတ်သော နိမိတ်များ
- နတ်တို့လှည့်စားတတ်သော တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ်များ
- တကယ်ကျင့်တကယ်ရနိုင်သော မဂ်ဖိုလ်ကျင့်စဉ်
- ဝိပဿနာ ဉာဏ်(၁၀)ပါး၊ကို တစ်ပါးစီ ခွဲပြပုံ

ပညာအလင်းပြိစာပေတိုက် ဖုန်း- ၉၀၉၂၇

၁၃၀၊ ဗိုလ်ချုပ်လမ်းနှင့် ၇လမ်းထိပ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

http://www.dhammadownload.com

လူတိုင်း~အိမ်တိုင်း တစ်အုပ်ကျစီ ရှိသင့်သော
ဝမ္မာစရိယဦးဩာင်နိုင် ဘီအေ ၏

ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှု
မြန်မာ့ဓလေ့ ပွဲတော်များ

ဘာသာရေး ပွဲတော် အသီးသီးတို့၏ စတင်
ဖြစ်ပေါ်လာပုံ သမိုင်းကြောင်း အပြည့်အစုံ
ထိုပွဲတော်များ၏ ကျင်းပကြပုံ စနစ်များ
လုပ်ထုံးများ နှင့် နယ်အသီးသီးမှ
ဘာသာရေး ပွဲတော်ကျင်းပခဲ့ကြသည့် ဓလေ့နှင့်
ဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများ စုံလင်စွာပါသည်

ပညာအလင်းပြစာပေတိုက် မှုန်း~ ၉၀၉၂၇
၁၃၀၊ ဗိုလ်ချုပ်လမ်းနှင့် ၄၈လမ်းထိပ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

http://www.dhammadownload.com

ဆိုင်မှင့်ချိန်

(၂)

နံနက်(၈)နာရီမှ ညနေ(၅)နာရီ

ဆိုင်ပိတ်ရက်

(၂)

တနင်္ဂနွေနေ့ နှင့်ပြုန်တမ်းဝင်ရုံးပိတ်ရက်များ
ဆိုင်မဖွင့်ပါ။

ကျေးဇူးတင်ပါသည်

ပညာအလင်းပြစာပေ

၁၃၀-ဗိုလ်ချုပ်လမ်းနှင့်လေးဆယ်ရှစ်လမ်းထိပ်
ရေကျော်-ရန်ကုန်မြို့။

http://www.dhammadownload.com

သဗ္ဗဒါန် ဓမ္မဒါန် ဇိနာတိ

အလှူတကာတွင်တရားအလှူသည်

အမြတ်ဆုံး

ပညာဒါနပင်မြို့